

1. Demografický vývoj

Jihočeský kraj se vyznačuje rozmanitou sídelní strukturou a administrativně je rozdělen do sedmi okresů. Z hlediska rozlohy zaujímá největší část území okres Jindřichův Hradec, který pokrývá 19,3 % celkové rozlohy kraje. Na opačné straně stojí okres Strakonice, jenž je se svým podílem 10,3 % nejmenším okresem v kraji.

Na konci roku 2025 žilo v Jihočeském kraji celkem 652 896 obyvatel. Rozmístění obyvatel není v jednotlivých okresech rovnoměrné. Největším populačním centrem jsou České Budějovice a jejich okolí. V okrese České Budějovice žije téměř třetina všech obyvatel kraje (31,0 %), což z něj činí jednoznačně nejlidnatější okres. Druhým nejlidnatějším okresem je Tábor s podílem 16,0 % na celkovém počtu obyvatel kraje. Naopak nejméně obyvatel žije v okrese Prachatice, kde se soustřeďuje pouze 7,8 % krajské populace.

Sídelní struktura

Jihočeský kraj je rozdělen do 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Z hlediska veřejné správy je Jihočeský kraj členěn na 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP), které představují obce III. stupně a zajišťují výkon širokého spektra přenesených státních kompetencí. Nižší článek správy tvoří 37 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU), označovaných také jako obce II. stupně.

Na území kraje je 56 měst.

Na území kraje se nachází celkem 624 obcí, které vytvářejí hustou síť sídel od velkých měst až po malé venkovské obce. Z tohoto počtu má 56 obcí statut města a dalších 23 obcí statut městysu. Jihočeský kraj tak spojuje významná městská centra s rozsáhlým venkovským zázemím, které je charakteristické výrazně vysokým podílem menších sídel a dlouhodobě utváří specifický charakter regionu. Do roku 2016 bylo v Jihočeském kraji 623 obcí. Vyčleněním z Vojenského újezdu Boletice vznikla obec Polná na Šumavě.

Jihočeský kraj je z velké části tvořen velkými venkovskými oblastmi.

Jihočeský kraj se vyznačuje pestrou a rozmanitou sídelní strukturou, která je výsledkem dlouhodobého historického vývoje, přírodních podmínek i současných hospodářských a společenských procesů. Na jeho území se nachází síť větších a menších měst, městysů, a především velkých venkovských oblastí, které vytvářejí charakteristickou mozaiku osídlení. Významnou roli v sídelní struktuře kraje hrají zejména krajské město České Budějovice, jako hlavní administrativní, kulturní, vzdělávací a hospodářské centrum regionu. Vedle něj mají důležité postavení také ostatní okresní města, která plní funkci přirozených středisek pro své okolí.

Hustěji osídlené části jsou zejména v okolí větších měst.

Rozmístění sídel je ovlivněno především geografickými podmínkami. Hustěji osídlené oblasti se nacházejí zejména v okolí větších měst, zatímco horské a příhraniční oblasti Šumavy mají nižší hustotu zalidnění. Významnou proměnou prošla sídelní struktura zejména po druhé světové válce, kdy došlo k vysídlení německého obyvatelstva z pohraničí a následnému doosídlování těchto oblastí. Tento vývoj se dodnes odráží v rozmístění obyvatelstva i charakteru některých sídel.

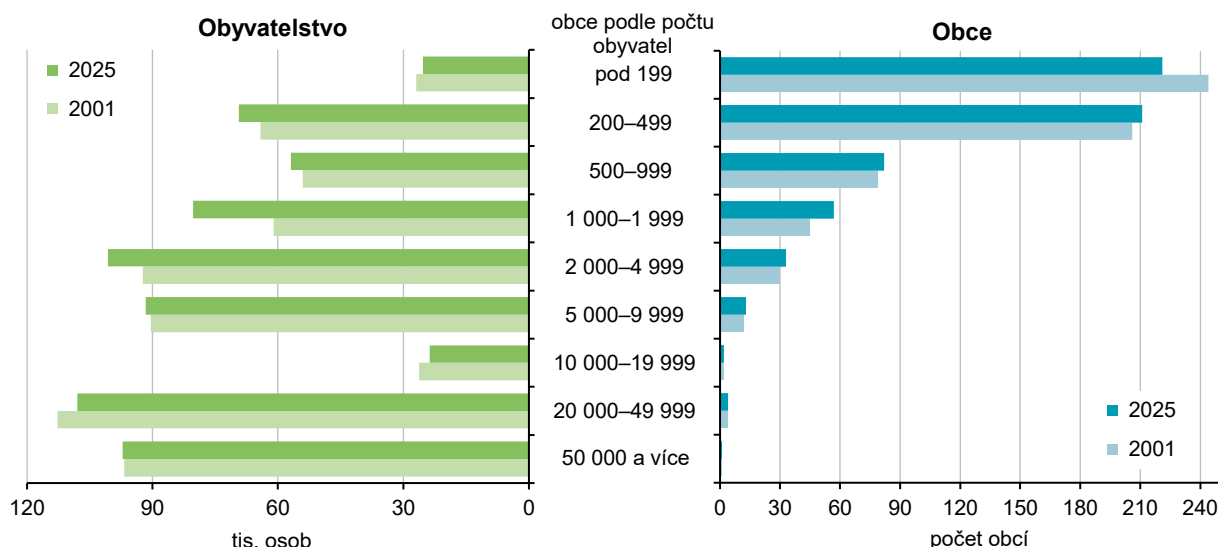
Kraj je hojně navštěvován turisty.

Jihočeský kraj je zároveň regionem s mimořádně atraktivním turistickým potenciálem. Významným turistickým centrem je Český Krumlov, jehož historické jádro je zapsáno na Seznamu světového dědictví UNESCO. Mezi další význačná sídla patří Třeboň, která je proslulá rozsáhlou rybníční soustavou, lázeňstvím a jedinečnou krajinou Třeboňské pánve. Atraktivní jsou také další města jako například Jindřichův Hradec s rozsáhlým zámeckým komplexem nebo Tábor s bohatou husitskou historií. Turisticky přitažlivá je rovněž oblast Lipenské přehrady, která představuje jedno z největších rekreačních center v Česku.

Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění.

Jihočeský kraj má rozlohu přes 10 tisíc km², což představuje 12,8 % rozlohy Česka. Přesto zde v roce 2025 žilo pouze 6,0 % obyvatel. Kraj tak dlouhodobě vykazuje nejnižší hustotu zalidnění, v roce 2025 to bylo 64,9 obyvatel na km². Mezi okresy Česka má dlouhodobě nejnižší hustotu zalidnění okres Prachatice, kde v roce 2025 připadalo 37,0 obyvatel na km². Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byla nejvyšší hustota zalidnění zaznamenána na Českobudějovicku (182,6 obyvatel na km²), zatímco nejnižší na Vimpersku (32,1 obyvatel na km²). Tato hodnota byla současně nejnižší v Česku.

Graf 1.1 Sídlní struktura Jihočeského kraje v letech 2001 a 2025 (k 31. 12.)

Na sídelní struktuře kraje se výrazně podílejí malé obce.

Jihočeský kraj je charakteristický rozsáhlými venkovskými oblastmi, které tvoří významnou část jeho sídelní struktury. Ta je poměrně roztržštěná, o čemž svědčí jak existence 1 989 částí obcí, tak nadprůměrně vysoký podíl obcí s velmi malým počtem obyvatel. Nejmenší obcí s pouhými 27 obyvateli byly v roce 2025 Minice v okrese Písek. Méně než 100 obyvatel uvedlo 85 obcí, včetně vojenského újezdu Boletice, v němž od 1. ledna 2016 již nikdo trvale nebydlí. Přesto v těchto obcích žilo pouze 0,9 % obyvatel kraje. Dalších 136 obcí spadalo do velikostní kategorie 100 až 200 obyvatel a soustřeďovalo 3,0 % krajské populace. Nejvíce obyvatel naopak žilo ke konci roku 2025 v krajském městě České Budějovice (97 128 obyv.).

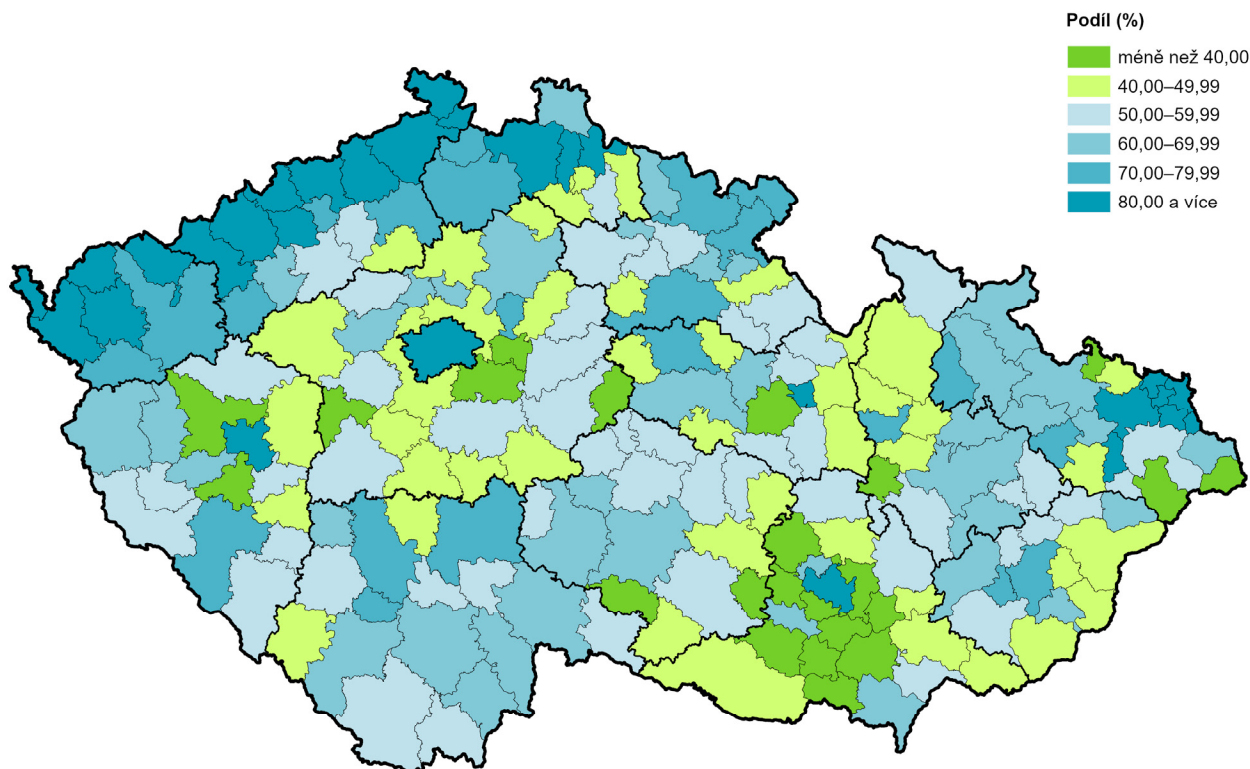
Nejvíce obyvatel žilo v kraji v roce 2023.

Počet obyvatel Jihočeského kraje se v průběhu let postupně a mírně zvyšoval. K 31. prosinci 2025 zde žilo 652 896 obyvatel, přičemž před 25ti lety (v roce 2001) měl kraj 624 568 obyvatel. Nejvyššího počtu obyvatel bylo dosaženo v roce 2023, kdy v kraji žilo 654 505 osob. Tento nárůst byl ovlivněn především válečným konfliktem na Ukrajině a s ním související zvýšenou zahraniční migrací. Do celkového počtu obyvatel se každých deset let promítají výsledky sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) a na ně navazující bilance obyvatelstva.

Podíl městského obyvatelstva se v posledních letech mírně snížil.

Ve městech Jihočeského kraje žilo v roce 2025 celkem 63,2 % obyvatel kraje. Největší část z nich připadala na města s 20 až 50 tisíci obyvateli, ve kterých žilo 16,5 % obyvatel kraje. Podíl městského obyvatelstva se v posledních dvou letech mírně snížil.

Ktg 1.1 Podíl městského obyvatelstva v obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

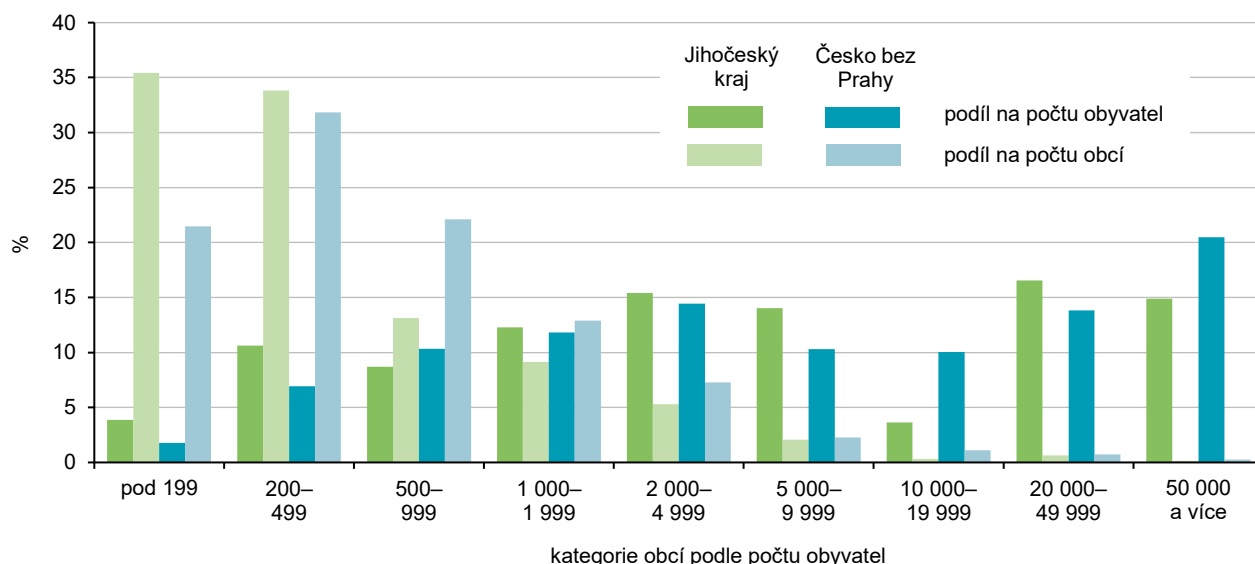

Zdroj: ČSÚ

Největším městem v kraji jsou České Budějovice,...

Jihočeská města se výrazně liší velikostí. V největším městě kraje, Českých Budějovicích, žilo v roce 2025 celkem 97 128 osob, což představovalo 14,9 % obyvatel Jihočeského kraje. V roce 2001 mělo krajské město 96 742 obyvatel, následně však jeho populace až do roku 2022 spíše mírně klesala. V posledních letech se počet obyvatel opět zvýšil.

Graf 1.2 Sídlní struktura Jihočeského kraje a Česka bez Prahy k 31. 12. 2025

...nejmenší je Rožmberk nad Vltavou.

Nejméně obyvatel z jihočeských měst měl v roce 2025 město Rožmberk nad Vltavou, kde žilo 369 osob. Výrazné rozdíly jsou v počtu obyvatel byly patrné také mezi okresními městy. Více než 34 tis. obyvatel žilo v Táboře a přibližně 30 tis. v Písku. Ve Strakonicih bydlelo více než 22 tis. obyvatel a v Jindřichově Hradci přes 20 tis.

Nejméně lidnatými okresními městy byly Český Krumlov s téměř 13 tis. obyvateli a Prachatice, jejichž počet obyvatel mírně přesahoval 11 tis.

Počet a pohyb obyvatel

V období let 2001 až 2019 se počet obyvatel Jihočeského kraje postupně zvyšoval. Výraznější absolutní i relativní přírůstky byly zaznamenány zejména v letech 2007 a 2008. Od roku 2009 sice tempo růstu zpomalilo, celkový přírůstek obyvatelstva však zůstal kladný. Po desetiletém období nižšího růstu se v letech 2018 a 2019 celkový přírůstek počtu obyvatel kraje opět výrazněji zvýšil.

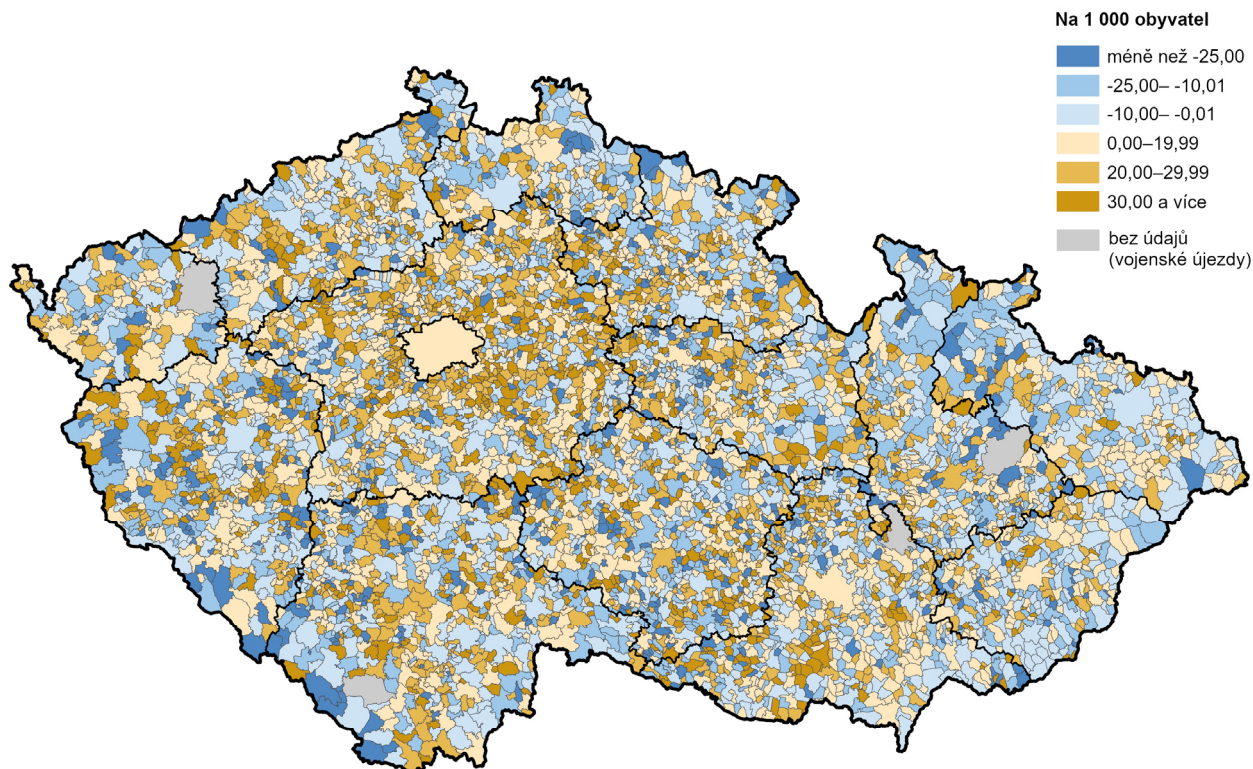
Počet obyvatel kraje se téměř každoročně zvyšoval,...

V roce 2020 byl po devatenácti letech zaznamenán úbytek obyvatel, a to o 532 osob. Tento vývoj souvisel s pandemií covidu-19 a byl způsoben výrazně nepříznivou přirozenou měnou, kdy počet zemřelých převýšil počet živě narozených. Migrační saldo sice zůstalo kladné, jeho hodnota však byla nižší než v předchozích letech. Od roku 2021 se počet obyvatel kraje opět zvyšoval. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v roce 2022, kdy počet obyvatel vzrostl o 15 256 osob. Tento vývoj souvisel především s migrační vlnou vyvolanou válečným konfliktem na Ukrajině. Také v roce 2023 pokračoval růst počtu obyvatel, když přibýlo dalších 2 202 osob.

...od roku 2024 se snižuje vlivem záporných hodnot přirozené měny.

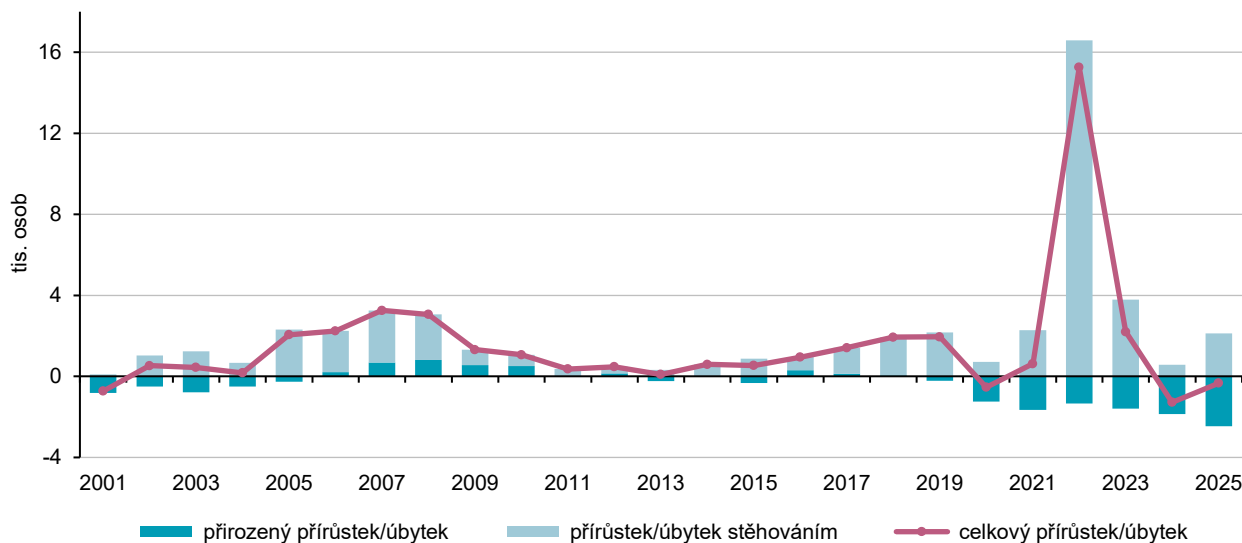
V letech 2024 a 2025 se počet obyvatel Jihočeského kraje opět snížil, především v důsledku nepříznivého vývoje přirozené měny obyvatelstva, kdy počet zemřelých převyšoval počet narozených. Obdobná situace nastala v roce 2025 v dalších devíti krajích Česka. Nejvýraznější úbytek obyvatel byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji, kde se projevila zejména vysoká záporná hodnota přirozené měny. V relativním vyjádření činil v tomto kraji úbytek -5,3 ‰ (přepočet na 1 000 obyvatel středního stavu).

Ktg 1.2 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

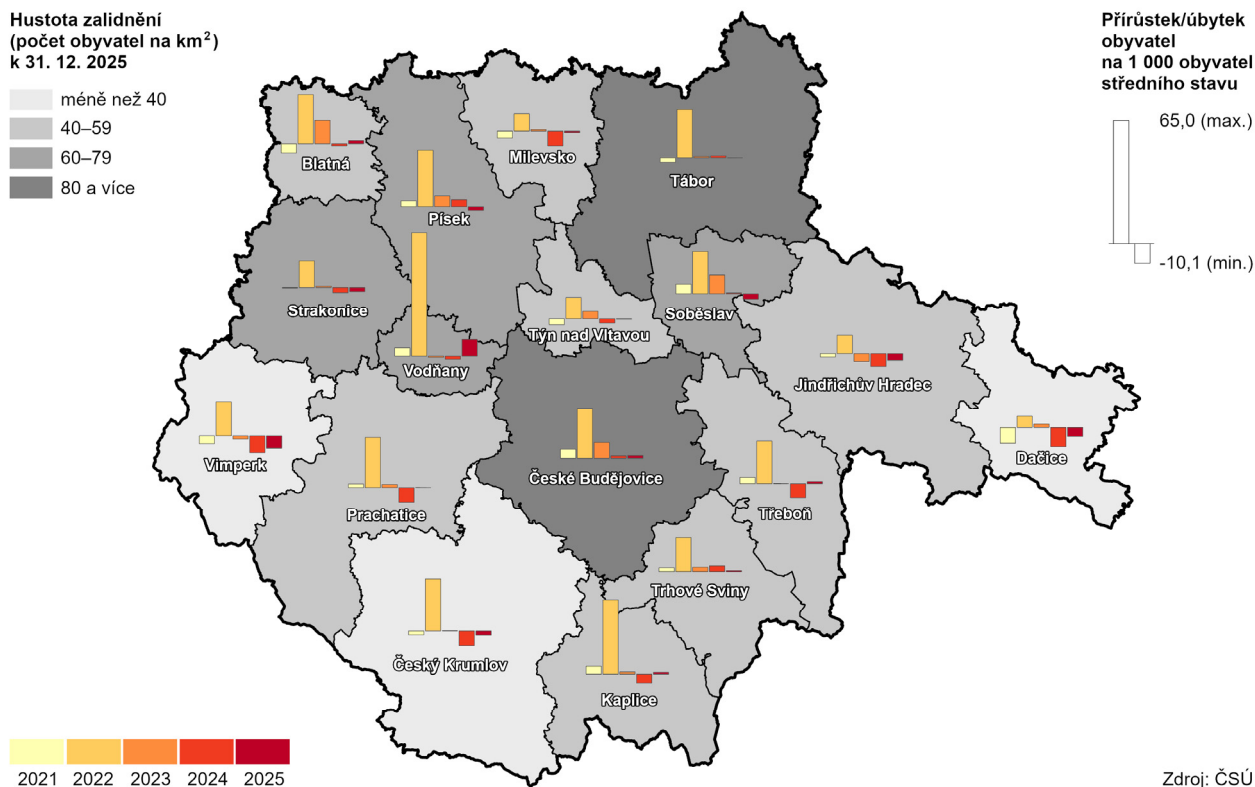
Graf 1.3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

Nejvíce obyvatel kraje ubylo v roce 2024.

Naopak díky příznivému migračnímu saldu nejvíce obyvatel přibýlo ve Středočeském kraji (7,4 ‰) a v hlavním městě Praze (6,6 ‰). Jihočeský kraj se v mezikrajském srovnání zařadil na sedmé místo. V roce 2025 zde ubylo celkem 331 obyvatel (−0,5 ‰). Výraznější úbytek obyvatel však kraj zaznamenal již v roce 2024, kdy se počet obyvatel snížil o 1 278 osob. V relativním vyjádření odpovídal tento pokles hodnotě −2,0 ‰, což bylo nejvíce v dlouhodobé historii. Tato skutečnost mohla nastat v souvislosti s ukončením platnosti dočasného pobytu válečných uprchlíků, kteří si nepožádali o jeho prodloužení.

Ktg 1.3 Pohyb obyvatel v SO ORP Jihočeského kraje v letech 2021 až 2025

Zdroj: ČSÚ

Pouze dva jihočeské okresy vykazaly celkový přírůstek obyvatelstva.

V roce 2025 byl v Jihočeském kraji kladný celkový přírůstek obyvatelstva (v přepočtu na 1 000 obyvatel) zaznamenán pouze v okresech České Budějovice (1,2 ‰) a Strakonice (0,5 ‰). Ve zbývajících okresech kraje došlo k úbytku obyvatel, přičemž nejvýraznější pokles byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (-2,5 ‰).

V roce 2025 byl zaznamenán nejvyšší relativní přírůstek obyvatelstva v SO ORP Vodňany.

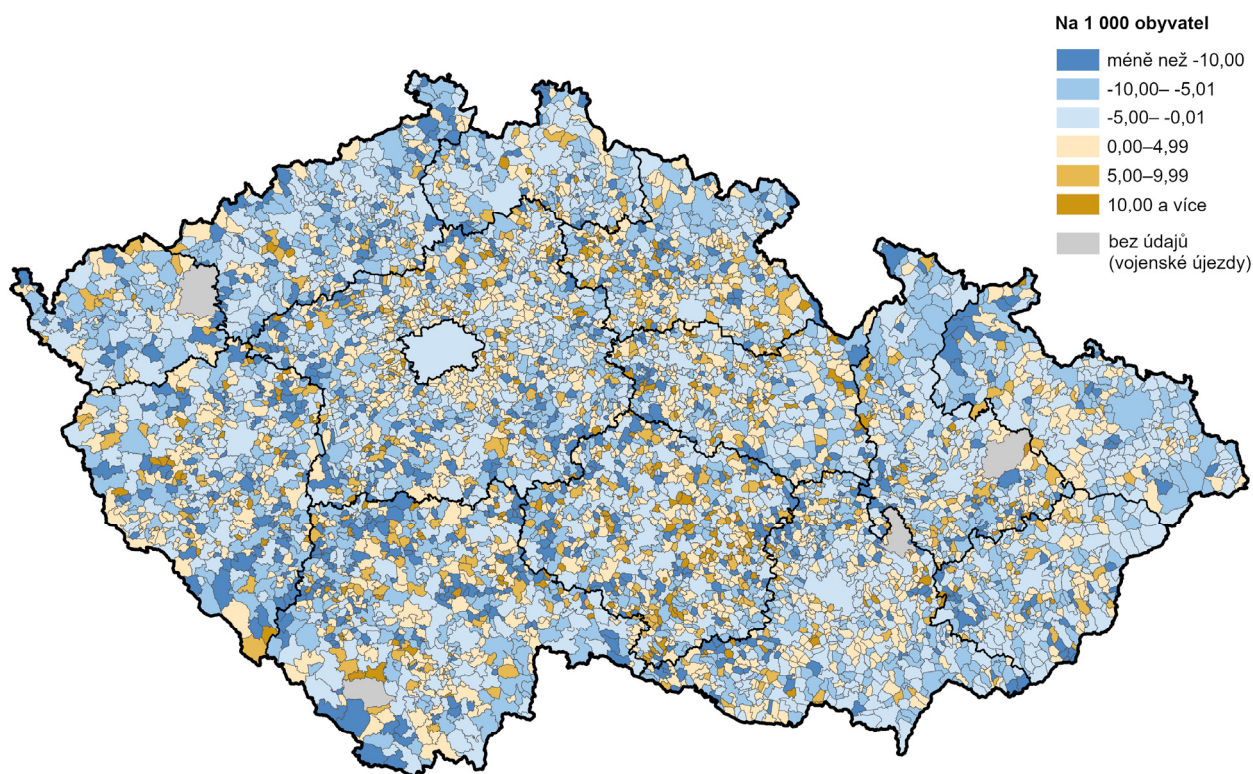
Relativní přírůstek obyvatelstva byl v roce 2025 zjištěn v sedmi obvodech s rozšířenou působností. Nejvyšší hodnoty dosáhl SO ORP Vodňany, kde činil 8,7 ‰. Naopak největší relativní úbytek obyvatel byl zaznamenán v SO ORP Dačice (-4,7 ‰).

V SO ORP Dačice obyvatel dlouhodobě ubývá.

V letech 2001 až 2025 v podrobnějším územním pohledu nejvíce obyvatel přibýlo v SO ORP České Budějovice (téměř 24 tis. obyvatel), druhé místo patřilo správnímu obvodu Písek (+4,7 tis. obyvatel). Velmi stabilně rostl také SO ORP Trhové Sviny, kde byl kladný celkový přírůstek zaznamenán ve všech sledovaných letech. Největší dlouhodobý úbytek vykazuje SO ORP Dačice (-1,9 tis. obyvatel), kde převažují záporné hodnoty téměř po celé období. Významný pokles zaznamenal také SO ORP Milevsko.

Mezi jihočeskými městy zaznamenaly v posledních 25 letech nejvýraznější nárůst počtu obyvatel Planá nad Lužnicí, Hluboká nad Vltavou, Chýnov a Lišov. Naopak dlouhodobý pokles počtu obyvatel byl patrný zejména v Bečyni, Slavonicích a Milevsku. U menších obcí mohou být hodnoty relativního přírůstku či úbytku obyvatel výraznější. Důvodem je nízký počet obyvatel, kdy i relativně malá absolutní změna dokáže tento ukazatel významně ovlivnit.

Ktg 1.4 Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

V obcích v blízkosti větších měst se během let zvyšoval počet obyvatel.

Růst počtu obyvatel v obcích úzce souvisí s jejich polohou vůči větším městům a s možnostmi další bytové výstavby. Tento trend byl v posledních letech patrný zejména v zázemí Českých Budějovic, konkrétně v obcích Srubec, Litvínovice,

Včelná, Hluboká nad Vltavou a Lišov. Stěhování obyvatel do zázemí větších měst je spojeno především se snahou skloubit výhody městského prostředí s kvalitnějším bydlením. V příměstských obcích bývá dostupnější výstavba rodinných domů, obyvatelé zde nacházejí klidnější prostředí, více zeleně a často i vyšší kvalitu života. Současně si zachovávají dobrou dostupnost pracovních příležitostí, škol, zdravotnických služeb, obchodů a dalších funkcí soustředěných ve větších městech.

Přirozená měna v kraji v dlouhodobém pohledu kolísala.

V letech 2001 až 2005 byl růst počtu obyvatel Jihočeského kraje zajišťován výhradně migračním přírůstkem, zatímco přirozená měna obyvatelstva vykazovala záporné hodnoty. V období let 2006 až 2012 se situace změnila a přirozená měna se pohybovala převážně v kladných hodnotách. Zejména v letech 2009 a 2010 byl její vliv na celkový populační přírůstek srovnatelný s vlivem migrace.

Pandemie covid-19 měla v letech 2020 a 2021 velký vliv na přirozenou měnu.

Od roku 2011 však docházelo k postupnému zhoršování bilance přirozené měny, která v některých letech opět přešla do záporných hodnot. Růst počtu obyvatel kraje byl proto nadále zajišťován především migračním přírůstkem. Významný dopad na přirozenou měnu měla pandemie onemocnění covid-19. V letech 2020 a zejména 2021 došlo k výraznému nárůstu počtu zemřelých, což vedlo k prohloubení přirozeného úbytku obyvatelstva. Přirozený úbytek byl v kraji zaznamenáván i v následujících letech.

V posledních dvou letech byl v kraji zaznamenán výrazný přirozený úbytek obyvatelstva.

V roce 2024 a především v roce 2025 dosáhla přirozená měna v kraji výrazných záporných hodnot. V přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu činil přirozený úbytek $-2,8\text{ ‰}$ v roce 2024 a $-3,8\text{ ‰}$ v roce 2025. V tomto roce se v Jihočeském kraji narodilo 4 645 dětí, což bylo nejméně v dlouholeté historii a zemřelo 7 094 osob. Přirozená měna byla v celém kraji výrazně záporná ($-2\,449$ osob).

Nepříznivé hodnoty přirozené měny byly zaznamenány na celém území kraje.

Na území kraje byl v roce 2025 nejvyšší přirozený úbytek zaznamenán v okrese Strakonice ($-4,6\text{ ‰}$), nejnižší pak v okrese České Budějovice ($-2,5\text{ ‰}$).

Záporné hodnoty přirozené měny byly dlouhodobě zjišťovány ve většině správních obvodů ORP v kraji, případně její hodnoty v jednotlivých letech kolísaly. V posledních letech byly mírně příznivější hodnoty přirozené měny zaznamenávány na Kaplicku. Naopak dlouhodobě vyšší přirozené úbytky vykazovaly správní obvody Milevsko a Blatná. V roce 2025 byl nejvyšší přirozený úbytek zaznamenán ve správním obvodu ORP Soběslav ($-6,3\text{ ‰}$). Nejnižší zápornou hodnotu přirozené měny vykázal správní obvod ORP Týn nad Vltavou ($-1,0\text{ ‰}$).

Přirozený úbytek obyvatelstva uvedly všechny kraje Česka.

Podobná situace nastala v těchto letech i v ostatních krajích. V roce 2025 se v Česku narodilo nejméně dětí v dlouhodobém sledování. Přirozená měna dosáhla záporných hodnot ve všech krajích, přičemž nejvyšší záporná hodnota byla zaznamenána v Karlovarském kraji ($-5,5\text{ ‰}$). Nejpriznivější, byť stále zápornou hodnotu vykázalo hlavní město Praha ($-0,8\text{ ‰}$). Jihočeský kraj se v relativním vyjádření přirozené měny umístil v roce 2025 na osmém místě.

Migrace dlouhodobě zvyšuje počet obyvatel kraje.

Dlouhodobě převažuje zájem o stěhování do Jihočeského kraje, přičemž migrace významně přispívá k udržení či růstu počtu obyvatel v některých oblastech, které by jinak čelily demografickému poklesu. Současně zvyšuje rozmanitost a dynamiku regionu. Na druhé straně může docházet k pokračujícímu vytlidňování některých venkovských oblastí, zejména v důsledku odchodu mladších lidí za studiem a pracovními příležitostmi do větších sídel.

Od roku 2001 se migrační přírůstky v kraji postupně zvyšovaly. S hospodářským útlumem po roce 2009 však saldo migrace klesalo až do roku 2013. Následně se migrační přírůstky opět začaly zvyšovat a svého historického maxima dosáhly v letech 2022 a 2023, kdy byly výrazně ovlivněny zahraniční migrací související s válečným konfliktem na Ukrajině.

V letech 2022 a 2023 byla v kraji zaznamenána výrazná migrace z ciziny.

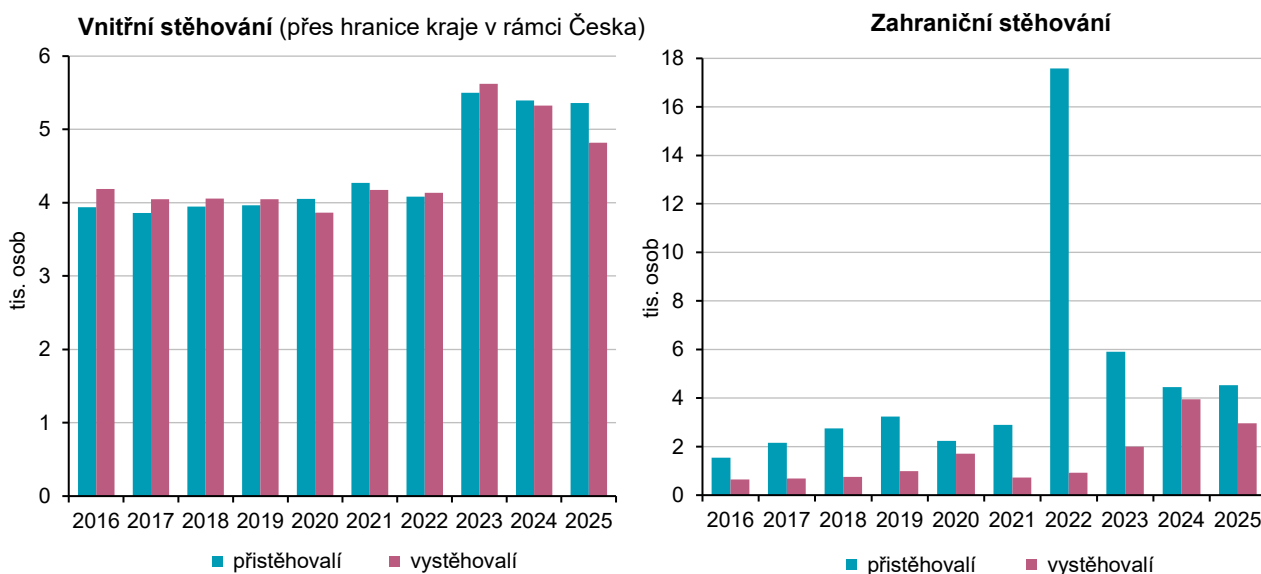
V roce 2022 byl v Jihočeském kraji zaznamenán nejvyšší migrační přírůstek v dlouhodobé historii (+16 585 osob), přičemž převážnou část tvořily osoby přicházející v souvislosti s válkou na Ukrajině. Také v roce 2023 byl migrační přírůstek mimořádně vysoký a s hodnotou +3 792 osob představoval druhý nejvyšší přírůstek ve sledovaném období. V roce 2024 migrační přírůstek výrazně poklesl, což mohlo souviset se změnami pobytového statusu části válečných uprchlíků a s ukončením či neprodloužením jejich dočasné ochrany.

Také v roce 2025 se do kraje přistěhovalo více obyvatel, zejména z Ukrajiny.

V roce 2025 se migrační přírůstek opět zvýšil. Do Jihočeského kraje se přistěhovalo 9 896 osob, zatímco 7 778 osob se z kraje odstěhovalo. Kladné migrační saldo činilo +2 118 osob. Ze zahraničí se do kraje přistěhovalo 4 537 osob a do zahraničí se odstěhovalo 2 963 osob. Nejvýraznější byla migrace občanů Ukrajiny, když se jich do kraje přistěhovalo 3 030 osob a 2 083 osob se z kraje odstěhovalo.

U ostatních státních občanství byly migrační zisky podstatně nižší. Nejvyšší kladné migrační saldo bylo zaznamenáno u osob z Mongolska (+180), Filipín (+139) a Slovenska (+123).

Graf 1.4 Migrace v Jihočeském kraji

Nejčastěji se Jihočeši stěhovali do Prahy.

Z Jihočeského kraje se v roce 2025 odstěhovalo nejvíce osob do Prahy (1 411), Plzně (219) a Brna (181). Do kraje se nejvíce osob přistěhovalo také z těchto měst; z Prahy (1 366), z Plzně (215) a z Brna (151).

Kladná migrace byla v roce 2025 zaznamenána téměř ve všech krajích.

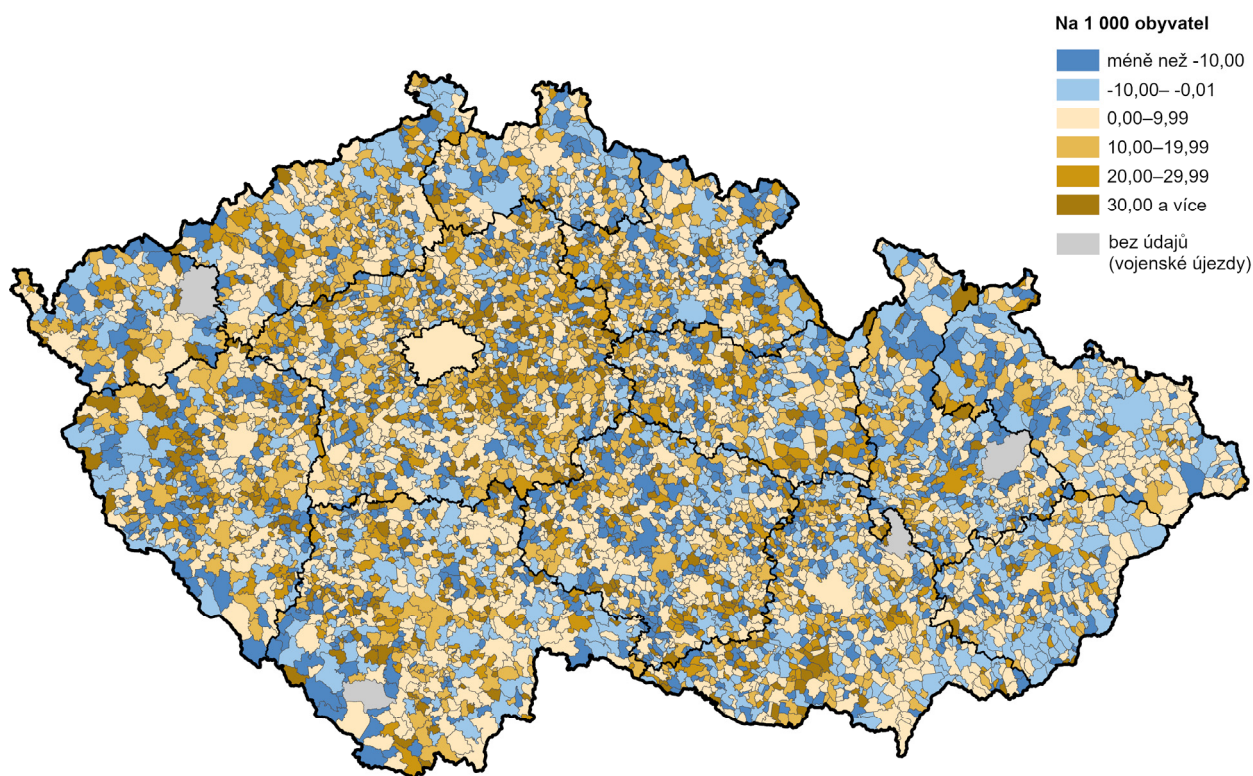
V roce 2025 byly migrační přírůstky zaznamenány téměř ve všech krajích. Výjimku představoval Moravskoslezský kraj (−0,6 ‰) a Kraj Vysočina (−0,3 ‰), kde bylo evidováno záporné migrační saldo. Nejvyšších kladných hodnot v přepočtu na tisíc obyvatel dosáhl Středočeský kraj (9,8 ‰), následovaný hlavním městem Prahou (7,4 ‰). Jihočeský kraj se mezi kraji umístil na sedmém místě. Kladné migrační

přírůstky ve většině krajů kompenzovaly nepříznivý vývoj přirozené měny, která vykazovala záporné hodnoty.

V rámci Jihočeského kraje směřovalo nejvíce stěhujících se osob do okresu České Budějovice.

Jihočeský kraj zůstává dlouhodobě atraktivní destinací pro přistěhování, což dokládají převážně příznivé hodnoty migračního salda. Ve většině okresů bylo až do roku 2009 téměř každoročně zaznamenáváno kladné migrační saldo, následně jeho hodnoty kolísaly až do roku 2021. V roce 2022 dosáhlo migrační saldo mimořádně vysoké hodnoty (+16 585 osob), především v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. Zatímco v roce 2024 byl migrační přírůstek zaznamenán pouze v některých okresech kraje, v roce 2025 vykázaly všechny okresy kladné migrační saldo. Je však třeba poznamenat, že kladné migrační přírůstky byly v dlouhodobém pohledu zajišťovány především okresem České Budějovice. Naopak migrační úbytky byly nejčastěji zaznamenávány v okrese Jindřichův Hradec.

Ktg 1.5 Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Objem vnitřního stěhování v rámci kraje se v roce 2025 meziročně snížil.

Vnitrokrasová migrace zahrnuje stěhování mezi obcemi uvnitř okresu i stěhování mezi okresy v rámci kraje. V roce 2024 se v rámci Jihočeského kraje přestěhovalo více než 12,6 tisíce osob, zatímco v roce 2025 jejich počet klesl na 12,2 tisíce. Toto stěhování se však do celkové změny počtu obyvatel kraje nepromítá. Nejvyšší intenzita vnitřního stěhování byla zaznamenána v okresech České Budějovice a Tábor.

Územní rozdíly v migraci lépe vystihují relativní ukazatele.

V roce 2024 dosáhly nejvyšších hodnot relativního migračního přírůstku správní obvodů ORP Písek (+6,5 ‰) a Trhové Sviny (+5,6 ‰). Naopak nejvýraznější relativní migrační úbytky byly zaznamenány ve správních obvodech ORP Dačice (–6,5 ‰) a Vimperk (–5,5 ‰). Nejvyšší relativní migrační přírůstek v roce 2025, vyjádřený počtem osob na 1 000 obyvatel středního stavu, byl zaznamenán ve správních obvodech ORP Vodňany (+10,9 ‰) a Blatná (+7,4 ‰). Záporné hodnoty migračního salda vykázaly pouze správní obvody ORP Dačice (–0,5 ‰) a Vimperk (–0,7 ‰).

Z jihočeských měst vykázaly v roce 2025 nejvyšší relativní migrační přírůstek České Velenice (+23,8 ‰), následované Vyším Brodem (+23,2 ‰) a Netolicemi (+19,3 ‰). Z okresních měst dosáhl nejvyššího relativního migračního přírůstku Tábor (+4,5 ‰).

Nejvyšší relativní migrační úbytky byly zjištěny ve městech Strmilov a Husinec (−11,4 ‰). Mezi okresními městy vykázal nejvyšší migrační úbytek Český Krumlov (−6,8 ‰), odkud se více osob odstěhovalo, než přistěhovalo.

Je nutné poznamenat, že v mnoha malých obcích byl relativní migrační nárůst vyšší, protože v obcích s malým počtem obyvatel, přistěhování, případně odstěhování jedné rodiny podstatně ovlivní relativní vyjádření přírůstku nebo úbytku obyvatel.

Porodnost

Na jihu Čech se porodnost meziročně opět snížila.

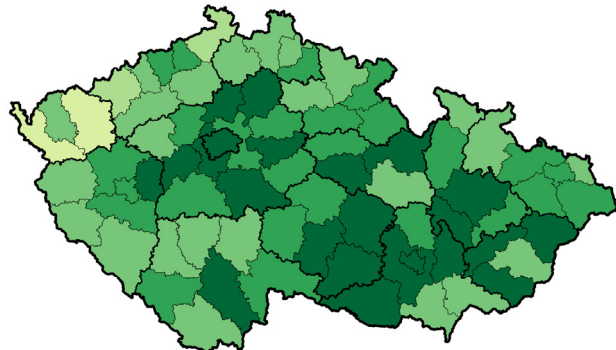
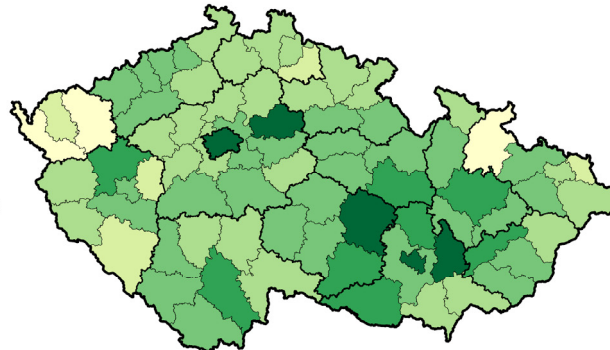
V Jihočeském kraji se v roce 2025 živě narodilo 4 645 dětí, z toho 2 387 chlapců. Počet živě narozených dětí se meziročně snížil o 437 a pokračoval tak dlouhodobý trend poklesu porodnosti. Hodnota porodnosti dosáhla 7,1 ‰ (na 1 000 obyvatel středního stavu), což představuje nejnižší úroveň za celé sledované období.

Po dosažení vrcholu v roce 2008 (11,3 ‰) porodnost v kraji klesala, pouze s krátkodobým zvýšením v roce 2012. V roce 2013 se dostala na úroveň minima zaznamenaného již v roce 2011, následně až do roku 2017 mírně rostla. V dalších letech došlo k dalšímu snížení. V roce 2021 sice porodnost vzrostla na hodnotu srovnatelnou s rokem 2018 (10,5 ‰), avšak od té doby již každoročně klesala.

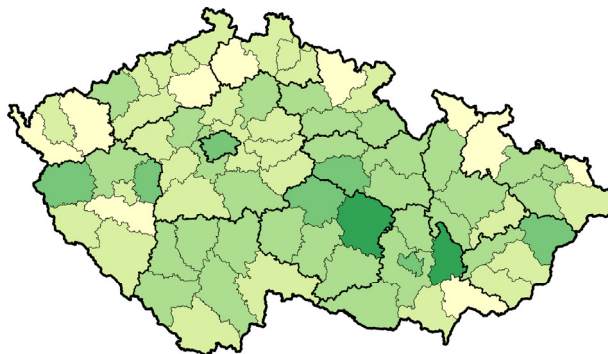
Ktg 1.6 Živě narození v okresech v letech 2023 až 2025

2023

2024

2025

na 1 000 obyvatel

méně než 6,50
6,50–6,99
7,00–7,49
7,50–7,99
8,00–8,49
8,50 a více

Zdroj: ČSÚ

Porodnost byla v kraji v posledních letech zhruba stejná jako průměr Česka.

S relativní hodnotou porodnosti 7,1 ‰, která byla stejná jako republikový průměr, se Jihočeský kraj zařadil na šesté místo mezi kraji. Výrazný pokles porodnosti byl zaznamenán ve všech krajích Česka. Nejvyšší hodnota byla zjištěna v hlavním městě Praze (7,8 ‰), nejnižší v Karlovarském kraji (6,2 ‰).

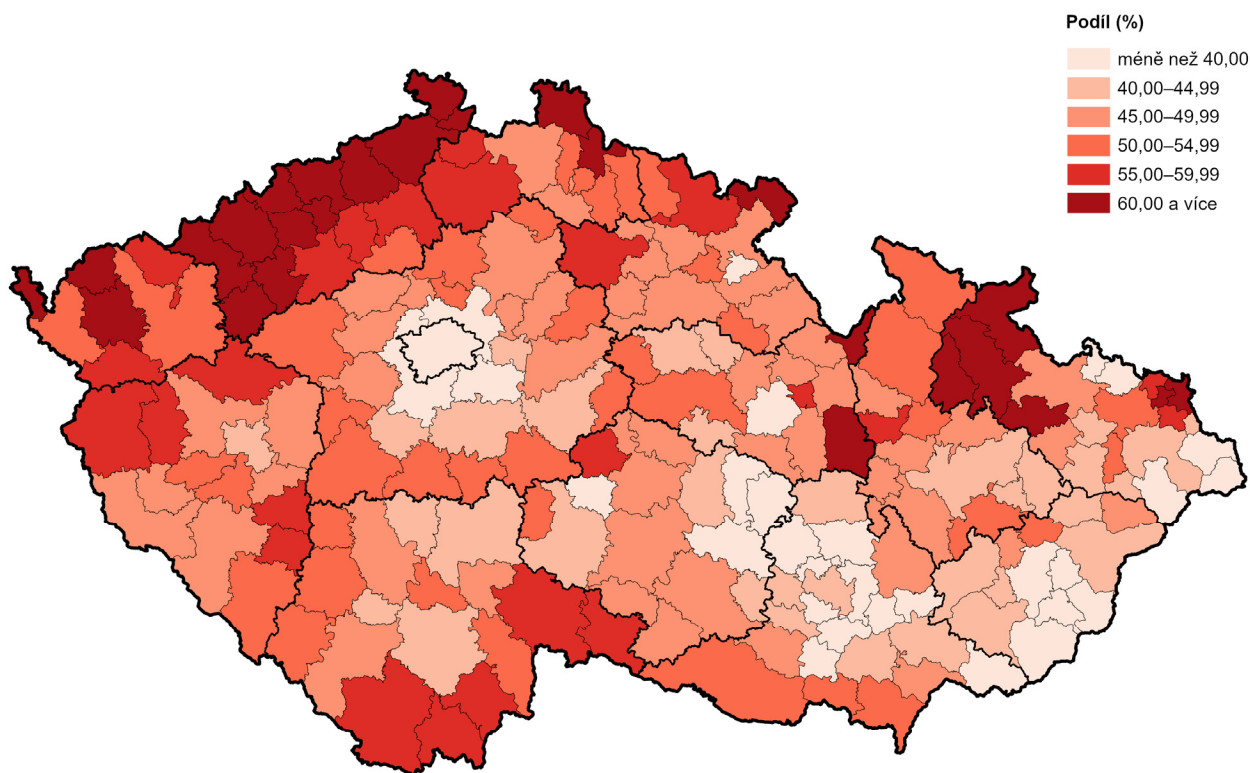
Nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo v okrese České Budějovice.

V meziokresním srovnání byla v roce 2025 nejvyšší porodnost v okrese České Budějovice (7,1 ‰), nejnižší v okrese Český Krumlov (6,5 ‰). V územním detailu byla v kraji nejvyšší porodnost v SO ORP Týn nad Vltavou (9,2 ‰), naopak nejnižší ve správním obvodě Blatná (5,8 ‰).

V roce 2024 se v kraji narodila dvojce trojčata.

Jako prvorozené se narodilo celkem 45,7 % dětí, druhorozených bylo 39,5 % a zbylých 14,8 % připadalo na děti, které se narodily jako třetí a další v pořadí. V roce 2024 se v Jihočeském kraji narodilo 65 párů dvojčat a dvakrát trojčata. V roce 2025 se narodilo 56 párů dvojčat.

Ktg 1.7 Živě narození mimo manželství v SO ORP v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Téměř polovina dětí se v kraji narodila rodičům, kteří nebyli sezdáni.

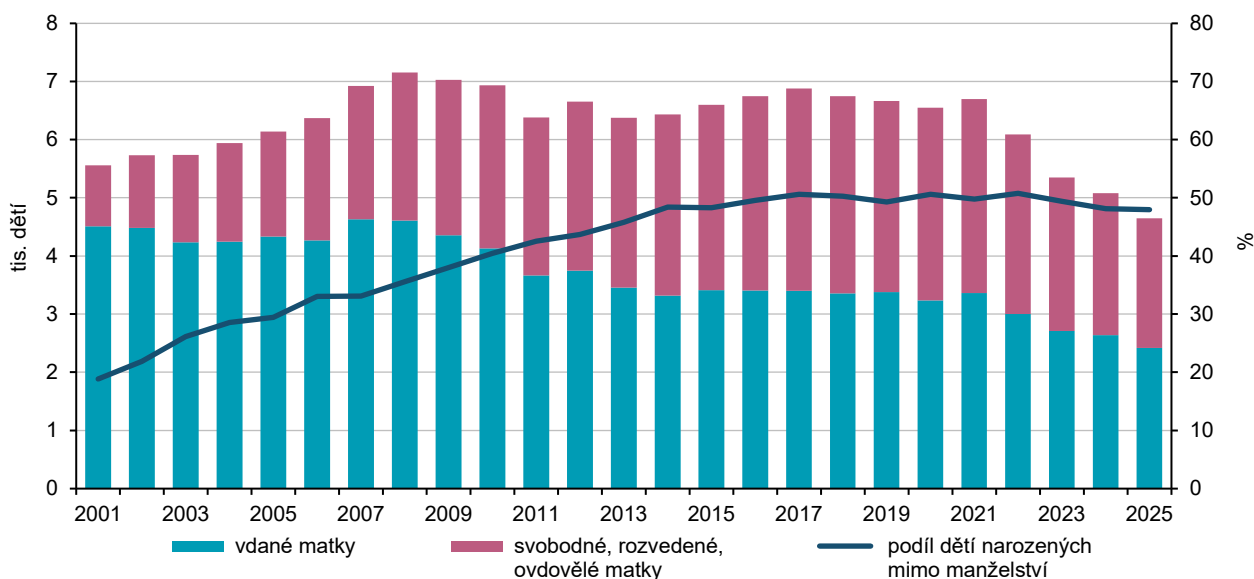
Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2025 byla zaznamenána nejnižší hodnota v hlavním městě Praze (37,3 %), naopak nejvyšší v Ústeckém kraji (63,7 %). Podíl dětí narozených mimo manželství se v Jihočeském kraji v porovnání s minulým rokem mírně snížil. Celkem se nesezdaným párům narodilo 47,9 % dětí. Počet dětí narozených mimo manželství se v průběhu let zpravidla zvyšoval. V posledních dvou letech však došlo k poklesu jejich počtu, což může souviset s nižším počtem živě narozených dětí v těchto letech, zejména v roce 2025.

V okrese Český Krumlov se děti mimo uzavřené manželství rodí nejčastěji.

V roce 2025 byl podíl dětí narozených mimo manželství v rámci kraje nejvyšší v okrese Český Krumlov (55,3 %) a nejnižší v okrese Tábor (44,7 %). V územním detailu byl zjištěn nejvyšší podíl dětí narozených mimo uzavřený sňatek v SO ORP Kaplice (55,9 %) a naopak nejnižší ve správním obvodě Milevsko (42,5 %).

V Jihočeském kraji se děti dlouhodobě rodí mimo manželství častěji, než činí průměr Česka. V roce 2025 se mimo uzavřené manželství narodilo 2 227 dětí. Svobodným ženám se narodilo 44,8 % dětí. Vdaným ženám se narodilo 52,1 % dětí, rozvedeným 3,0 % a ovdovělým ženám 0,1 %. Před 25 lety byla struktura podle rodinného stavu matky výrazně odlišná. Svobodným ženám se narodilo 14,1 % dětí, rozvedeným 4,4 % a ovdovělým 0,3 %. Naprostá většina dětí se tehdy narodila vdaným ženám (81,2 %).

Graf 1.5 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

Průměrný věk matky při narození prvního dítěte činil v kraji 28,9 roku.

V roce 2025 bylo matkám v Jihočeském kraji při narození dítěte v průměru 30,4 roku. Stejná hodnota byla zaznamenána také v předchozím roce. Jihočeské matky tak byly nepatrně mladší, než činil republikový průměr (30,6 roku).

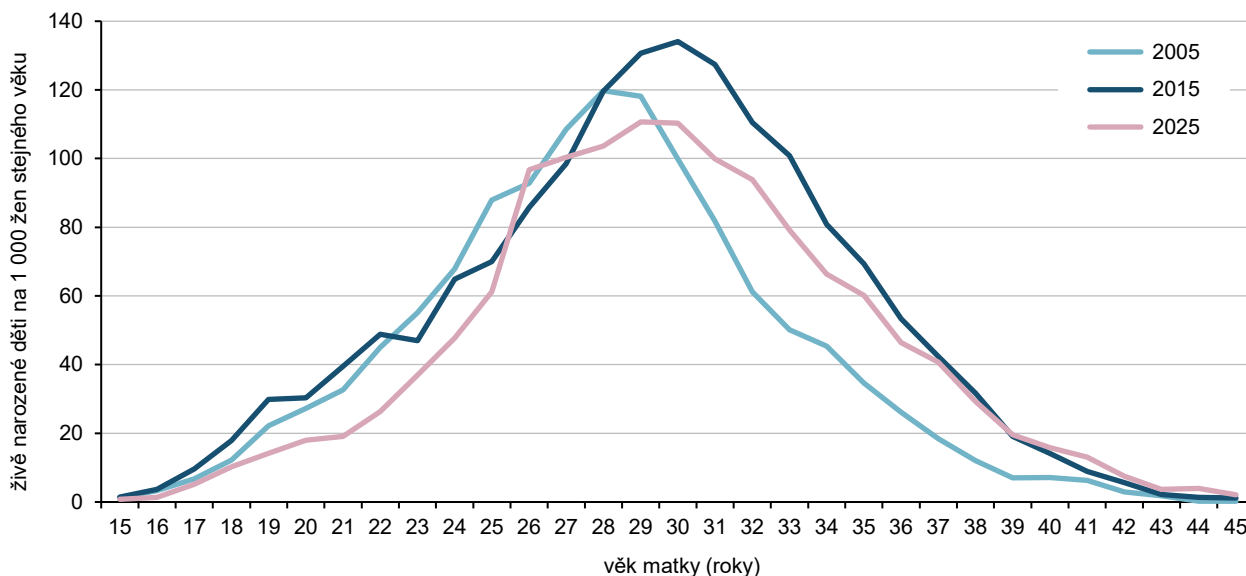
Při narození prvního dítěte bylo matkám v Jihočeském kraji v roce 2025 v průměru 28,9 roku, zatímco celorepublikový průměr činil 29,2 roku. Ve srovnání se situací před 25 lety jsou současné jihočeské prvorodičky o 3,8 roku starší. V mezikrajském srovnání uvedlo nejvyšší průměrný věk při narození prvního dítěte hlavní město Praha (30,8 roku), nejnižší naopak Ústecký kraj (27,6 roku).

Při narození druhého dítěte bylo matkám v Jihočeském kraji v průměru 31,2 roku. V případě třetího a dalšího dítěte dosahoval jejich průměrný věk 33,1 roku. Dlouhodobý vývoj naznačuje, že ženy odkládají narození prvního dítěte do vyššího věku, současně se však zkracují časové odstupy mezi narozením jednotlivých dětí. Věkové rozdíly mezi sourozenci se tak postupně snižují a děti se v rodinách rodí v kratších intervalech než v minulosti.

S porodností úzce souvisí plodnost žen.

Míry plodnosti vyjadřují počet živě narozených dětí ženám v daném věku ke střednímu stavu žen stejného věku (na 1 000 žen daného věku). Z těchto údajů je pak možné zaznamenat změny v hodnotách plodnosti v závislosti na věku matky.

Graf 1.6 Míry plodnosti podle věku matky v Jihočeském kraji

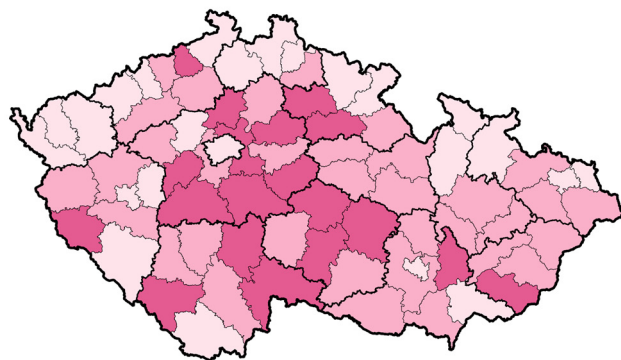
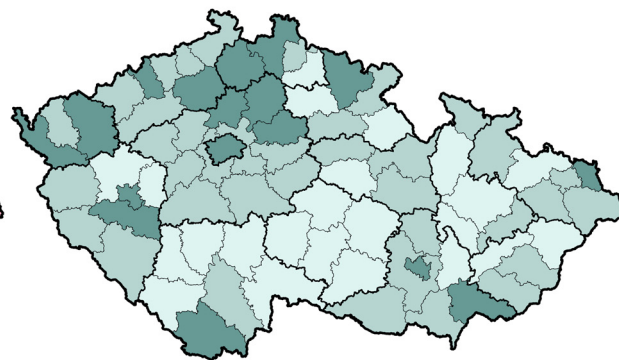
Nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo ženám ve věku 29 let.

V roce 2025 byly nejvyšší hodnoty plodnosti zaznamenány u jihočeských žen ve věku 29 let (110,7). To znamená, že jednomu tisíci žen ve věku 29 let se průměrně narodilo 111 dětí. Pro srovnání: v roce 2005 byla zjištěna nejvyšší plodnost u žen ve věku 28 let a v roce 2015 u žen ve věku 30 let.

Ktg 1.8 Úhrnná plodnost v okresech v letech 2021 a 2025

2021

2025

Průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu během jejího reprodukčního období

méně než 1,250 1,250–1,349 1,350–1,599 1,600–1,799 1,800–1,899 1,900 a více

Zdroj: ČSÚ

Úhrnná plodnost je dlouhodobě nízká...

Dalším významným ukazatelem je úhrnná plodnost, která vyjadřuje průměrný počet živě narozených dětí, jež by se narodily jedné ženě během jejího reprodukčního období (15 až 49 let), pokud by po celou dobu zůstaly zachovány věkově specifické míry plodnosti z daného roku. Pro prostou reprodukci populace je za optimální považována hodnota přibližně 2,1 dítěte na jednu ženu.

...a v posledních letech výrazně klesá.

Hodnota úhrnné plodnosti se v Jihočeském kraji až do roku 2021 pozvolna zvyšovala, od roku 2022 však začala výrazně klesat. V roce 2025 dosáhla hodnoty 1,484 dítěte na jednu ženu, což bylo více než celorepublikový průměr (1,282). Přesto se ani tato hodnota nepřiblížila úrovni potřebné k zajištění prosté reprodukce

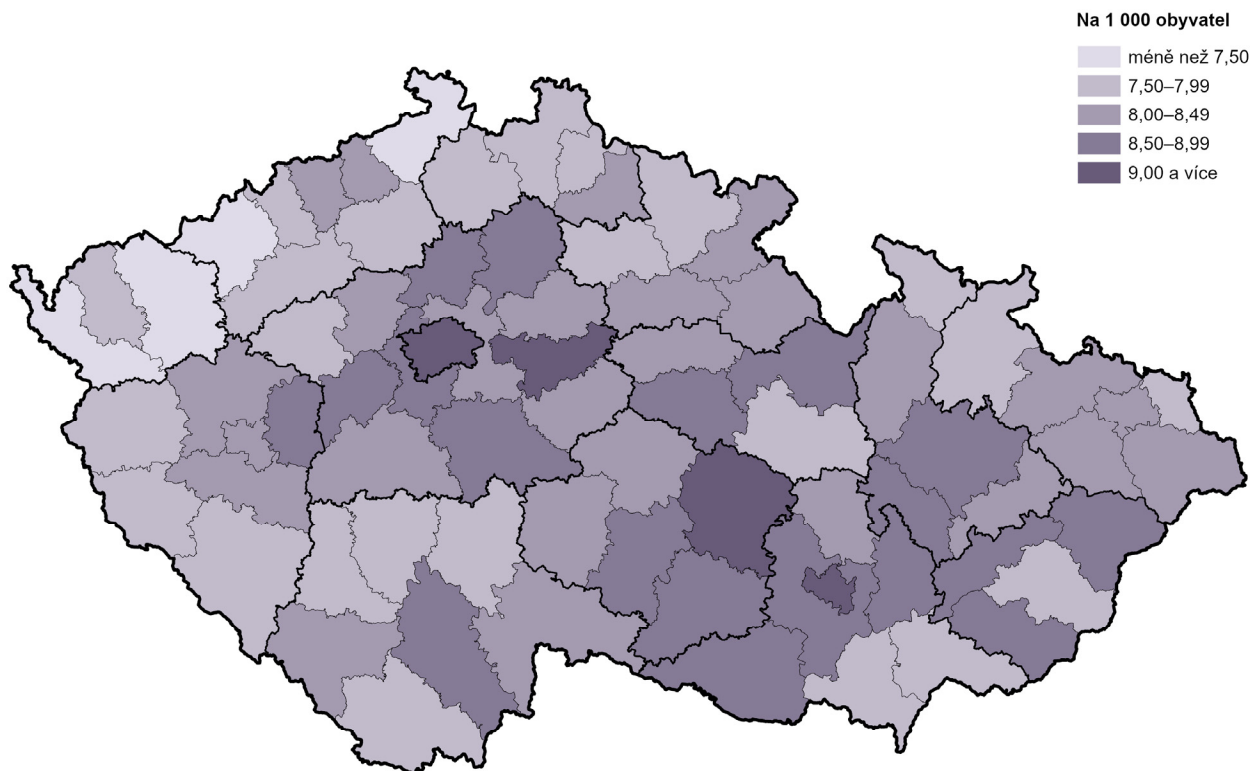
populace. Ve srovnání s obdobím před 25 lety však zůstává plodnost v kraji vyšší, neboť v roce 2001 činila úhrnná plodnost pouze 1,135 dítěte na jednu ženu.

Úmrtnost

Úmrtnost se v kraji meziročně mírně zvýšila.

V roce 2025 zemřelo v Jihočeském kraji 7 094 osob, z toho 3 723 mužů a 3 371 žen. Ve srovnání s předchozím rokem se počet zemřelých zvýšil o 156 osob. Převážnou část zemřelých tvořily osoby ve věku 70 až 89 let.

Ktg 1.9 Zemřelí v okresech v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Míra úmrtnosti v kraji byla vyšší než údaj za Česko.

Míra úmrtnosti dosáhla v kraji hodnoty 10,9 ‰, což bylo více než republikový průměr (10,4 ‰). V mezikrajském srovnání se jednalo o devátou nejvyšší hodnotu. U mužů činila úmrtnost 11,6 ‰, u žen 10,2 ‰. Nejvyšší úmrtnost byla zaznamenána v Ústeckém kraji (11,7 ‰), naopak nejnižší v hlavním městě Praze (8,7 ‰). V rámci Jihočeského kraje byla nejnižší úmrtnost zjištěna v okrese České Budějovice (9,9 ‰), zatímco nejvyšší v okrese Tábor (11,7 ‰). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) vykázaly nejnižší úmrtnost správní obvody České Budějovice a Vodňany (shodně 9,8 ‰), nejvyšší pak správní obvod Soběslav (13,3 ‰).

Z hlediska věkové struktury zemřelých bylo v roce 2025 nejvíce mužů ve věku 70 až 79 let (1 251 osob), zatímco ženy nejčastěji umíraly ve věkové skupině 80 až 89 let (1 325 osob). Ve věku do 14 let zemřelo celkem 21 dětí, dalších 1 024 zemřelých osob bylo ve věku 15 až 64 let.

Nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě nemoci oběhové soustavy.

Nemoci oběhové soustavy byly v roce 2025 opět nejčastější příčinou smrti – 32,4 % úmrtí. Jednalo se především o ischemické choroby srdeční (36,9 % úmrtí). Nemoci oběhové soustavy byly příčinou úmrtí o něco častěji u žen (33,1 % úmrtí) než mužů (31,8 % úmrtí). Nejčastěji to bylo úmrtí v důsledku chronické ischemické choroby

srdeční nebo bylo příčinou úmrtí srdeční selhání případně se jednalo o akutní infarkt myokardu. V Jihočeském kraji byl v roce 2025 podíl úmrtí (relativní) v důsledku problémů s oběhovou soustavou po hlavním městě Praze druhý nejnižší mezi kraji. Nejčastěji byla tato diagnóza příčinou úmrtí v Moravskoslezském kraji.

Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary.

Novotvary byly v roce 2025 druhou nejčastější příčinou úmrtí v kraji (26,1 %) a byly častější příčinou smrti mužů (27,2 % úmrtí) než žen (24,9 % úmrtí). U mužů se jednalo zejména o zhoubné novotvary průdušnice, průdušek a plic a také zhoubné novotvary tlustého střeva a konečníku. U žen to byly zejména zhoubné novotvary průdušek a plic a zhoubné novotvary prsu a ženských pohlavních orgánů.

Na problémy s dýchací soustavou v zemřelo 9,9 % osob. Nejčastěji se jednalo o zánět plic (pneumonie). U mužů byla tato příčina úmrtí častější (10,3 %) než u žen (9,3 %).

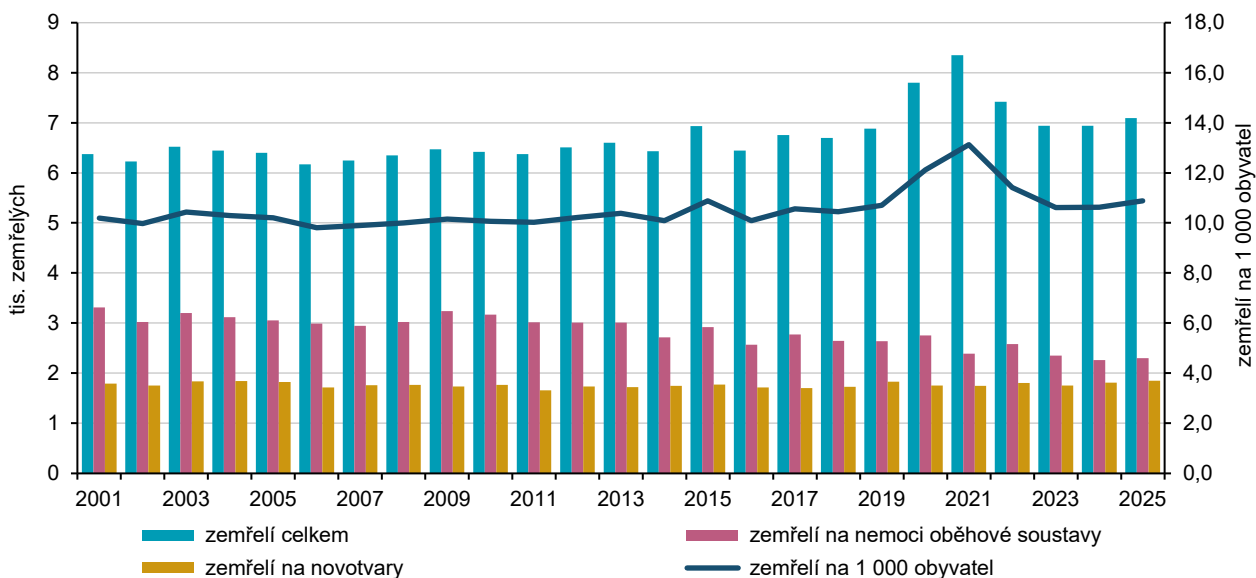
Mezi vnější příčiny úmrtí patří dopravní nehody.

V roce 2025 zemřelo při dopravních nehodách 47 Jihočechů, z tohoto počtu se v 11 případech jednalo o chodce a ve 4 případech o cyklistu. Celkem 23 úmrtí bylo zaznamenáno v důsledku nehody osobního automobilu a v 6 případech byla příčinou úmrtí dopravní nehoda motocyklu.

Sebevraždy jsou častější u mužů.

Dobrovolný odchod ze života – sebevraždu – zvolilo v roce 2025 v Jihočeském kraji 96 osob. Sebevražedné úmysly mají především muži. V kraji v roce 2025 ukončilo svůj život 80 mužů a 16 žen. Pro muže je specifické, že nejčastější způsob sebevraždy je úmyslné oběšení (56) nebo ukončí svůj život výstřelem z nějaké zbraně (16). Pro ženy všeobecně platí, že svůj život nejčastěji ukončují otrávením a oběšením (9).

Graf 1.7 Zemřelí v Jihočeském kraji

V územním detailu se příčiny úmrtí mírně liší.

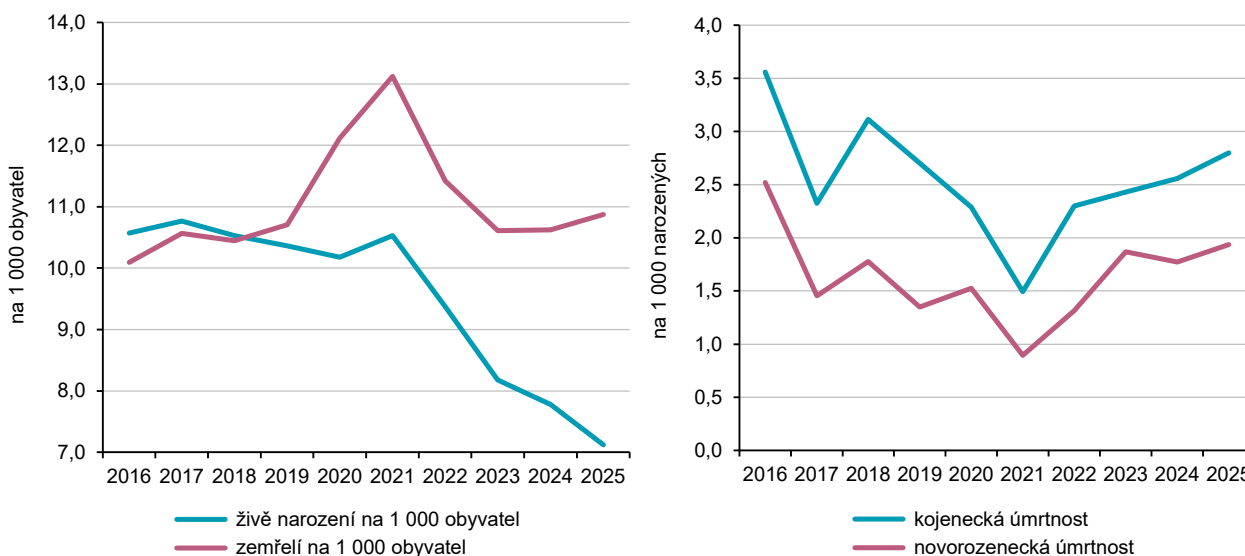
Nemoci oběhové soustavy byly nejčastější příčinou úmrtí v okrese České Budějovice (34,9 % z celkového počtu úmrtí), nejnižší podíl byl zaznamenán v okrese Prachatice (27,1 %). Podíl úmrtí způsobených novotvarů byl nejvyšší v okrese Jindřichův Hradec (28,0 %) a nejnižší v okrese Tábor (24,6 %). Na problémy s dýchací soustavou nejvíce umírali lidé v okrese Prachatice (12,4 %), nejméně v okrese Strakonice (8,4 %).

Kojenecká i novorozenecká úmrtnost byly vyšší než průměr Česka.

Kojenecká úmrtnost, tedy počet dětí zemřelých před dosažením věku jednoho roku na 1 000 živě narozených dětí, dosáhla v roce 2025 v Jihočeském kraji hodnoty 2,8 ‰. Byla tak vyšší než celorepublikový průměr (2,5 ‰). V mezikrajském srovnání vykázalo nejnížší kojeneckou úmrtnost hlavní město Praha (1,5 ‰), zatímco nejvyšší byla zaznamenána v Ústeckém kraji (4,8 ‰).

Novorozenecká úmrtnost, vyjadřující počet dětí zemřelých do 28 dnů po narození na 1 000 živě narozených dětí, činila v roce 2025 v Jihočeském kraji 1,9 ‰. Také v tomto případě převyšovala republikový průměr (1,4 ‰). V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj zařadil na čtvrté místo s nejvyšší novorozeneckou úmrtností. Nejnížší hodnota byla zaznamenána v Libereckém kraji (0,7 ‰), nejvyšší v kraji Karlovarském (3,3 ‰).

Graf 1.8 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

Naděje dožití se používá k hodnocení kvality života.

Naděje dožití při narození (střední délka života) vyjadřuje průměrný počet let, kterých by se osoba daného věku dožila při zachování úmrtnostních poměrů platných v daném období. Tento ukazatel vychází z analýzy úmrtnosti populace a odráží zdravotní, sociální i ekonomické podmínky společnosti. Střední délka života je jedním z nejčastěji používaných ukazatelů pro hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva a kvality života. Obecně platí, že vyšší naděje dožití souvisí s příznivějšími životními podmínkami a vyšší úrovní zdravotní péče.

Naděje dožití se u obou pohlaví opět zvyšuje.

S cílem omezit vliv nahodilých výkyvů jsou úmrtnostní tabulky za kraje sestavovány za dvouletá období. V roce 2017 došlo ke změně metodiky výpočtu naděje dožití, proto nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky. Naděje dožití se dlouhodobě zvyšovala až do roku 2019. V letech 2020 a 2021 však v souvislosti s pandemií covidu-19 poklesla v důsledku výrazně vyšší úmrtnosti zejména u starší populace. V období 2024 až 2025 se naděje dožití opět zvýšila u obou pohlaví.

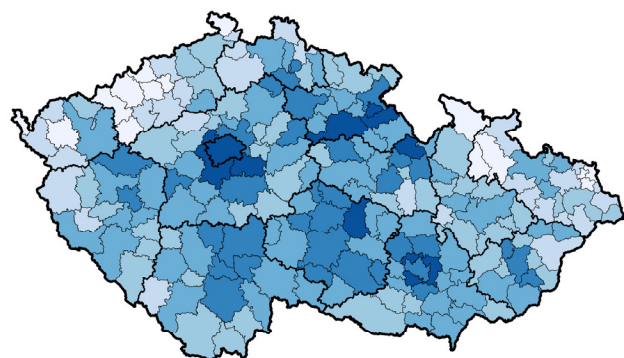
Chlapci narození v Jihočeském kraji v letech 2024 až 2025 mají před sebou v průměru 77,36 roku života. Tato hodnota je však nepatrně nižší než celorepublikový průměr, který činí 77,49 roku. Muž ve věku 45 let měl v tomto období před sebou v průměru ještě 34,03 roku života, zatímco pětadesátiletý muž 17,05 roku.

Dívky narozené v Jihočeském kraji v letech 2024 až 2025 mají naději dožití 83,38 roku, což je více než republikový průměr (83,19). Ženy, které v tomto období dosáhly věku 45 let, by se mohly v průměru dožít ještě dalších 39,17 roku. Pro ženy ve věku 65 let činila zbývající střední délka života 20,80 roku.

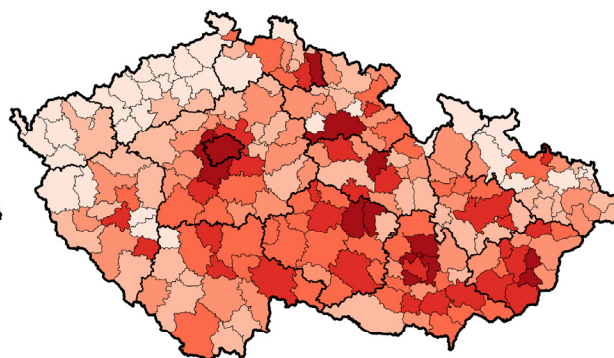
Ktg 1.10 Naděje dožití při narození podle pohlaví v SO ORP v letech 2021 až 2025

Muži

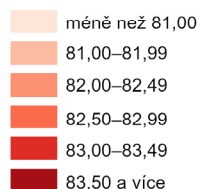
Ženy

Roky

Roky

Zdroj: ČSÚ

Sňatky a rozvody

Sňatečnost klesá ve všech regionech.

Stejně jako v celém Česku dochází i v Jihočeském kraji k dlouhodobému poklesu počtu uzavíraných sňatků. Tento trend souvisí s řadou faktorů, mimo jiné se změnou hodnot a životních priorit mladších generací i s rostoucím podílem partnerských soužití bez formálního uzavření manželství. Současně se zvyšuje průměrný věk při prvním sňatku. Mladí lidé často odkládají vstup do manželství až na období po dokončení vzdělání, budování profesní kariéry či dosažení větší ekonomické stability.

V roce 2025 bylo v kraji uzavřeno nejméně sňatků v dlouhodobé historii.

V roce 2025 bylo v kraji uzavřeno 2 433 manželství, což bylo o 251 méně než v předchozím roce. Zároveň se jednalo o nejnižší počet sňatků v celém sledovaném období. První sňatek uzavřelo v roce 2025 celkem 65,5 % párů, v nichž byli oba snoubenci před vstupem do manželství svobodní (tzv. protogamní sňatky). Z celkového počtu ženichů bylo před uzavřením manželství svobodných 74,9 %, u nevěst činil podíl svobodných 75,4 %.

Nízká sňatečnost byla zaznamenána na všech územních úrovních.

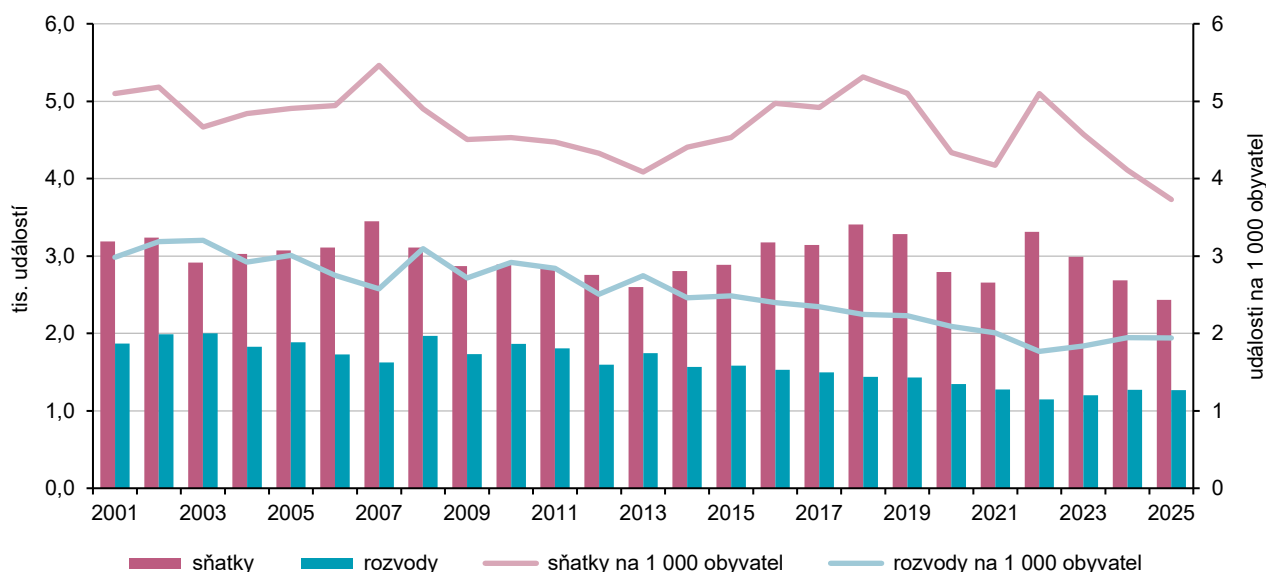
Míra sňatečnosti dosáhla v roce 2025 hodnoty 3,7 ‰ a byla nižší než republikový průměr (3,9 ‰). V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj umístil na čtvrté nejnižší příčce. Nejvyšší sňatečnost byla zaznamenána v hlavním městě Praze (4,3 ‰), nejnižší ve Zlínském kraji (3,6 ‰).

V rámci kraje vykázal nejvyšší sňatečnost okres Prachatice (4,7 ‰), zatímco nejnižší okres Jindřichův Hradec (3,0 ‰). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností byla nejvyšší sňatečnost zaznamenána ve správních obvodech ORP Týn nad Vltavou a Vimperk (shodně 5,0 ‰), nejnižší pak na Dačicku (2,5 ‰).

Během let se stále zvyšuje průměrný věk snoubenců.

Dlouhodobým trendem je rovněž růst průměrného věku snoubenců. V roce 2025 činil průměrný věk ženichů při sňatku 38,6 roku, u nevěst 35,7 roku. Při prvním sňatku bylo ženichům v průměru 34,0 roku a nevěstám 31,3 roku. Opakovaný sňatek uzavírali muži průměrně ve věku 52,3 roku a ženy ve věku 48,5 roku. Muži vstupovali do manželství nejčastěji ve věku 30 až 34 let, ženy pak ve věkové skupině 25 až 29 let. Před 25 lety byli ženichové i nevěsty při uzavření sňatku v průměru o 7,8 roku mladší. Nadále platí, že ženich bývá zpravidla starší než nevěsta. V roce 2025 tomu tak bylo u 67,5 % uzavřených manželství, přičemž nejčastější věkový rozdíl činil 1 až 4 roky. Naopak ve 21,4 % případů byla starší nevěsta. Celkem bylo v kraji oddáno 269 párů, kdy snoubenci byli stejného věku.

Graf 1.9 Sňatky a rozvody v Jihočeském kraji

Počet rozvodů se v kraji během let snižoval,...

V roce 2025 bylo v Jihočeském kraji rozvedeno 1 265 manželství. Přestože se jednalo o meziroční nárůst, byl tento počet třetí nejnižší v celé sledované historii. Nejméně rozvodů bylo zaznamenáno v roce 2022. Pro 81,4 % mužů a 81,6 % žen představoval rozvod ukončení jejich prvního manželství. Nejčastěji se rozváděly páry, které spolu žily 5 až 9 let (26,3 % všech rozvodů). Významný podíl však tvořily také rozvody manželství trvajících 20 a více let. Průměrný věk při rozvodu dosáhl v roce 2025 u mužů 46,7 roku a u žen 43,6 roku. Při prvním rozvodu činil průměrný věk 45,0 roku u mužů a 42,2 roku u žen. Z celkového počtu rozvedených manželství se většina týkala rodin s nezletilými dětmi (751 rozvodů). Z těchto rozvedených manželství mělo 43,5 % jedno nezletilé dítě, 46,9 % dvě nezletilé děti a 9,6 % tři a více nezletilých dětí.

...pouze v letech 2024 a 2025 byla rozvodovost mírně vyšší.

Rozvodovost, vyjádřená počtem rozvodů na 1 000 obyvatel, dosáhla v Jihočeském kraji hodnoty 1,9 ‰, což odpovídalo republikovému průměru. Zároveň šlo o druhou nejnižší hodnotu za posledních třicet let. Nejnižší rozvodovost vykázaly hlavní město Praha a Kraj Vysočina (shodně 1,7 ‰), naopak nejvyšší kraje Středočeský, Karlovarský a Liberecký (2,2 ‰). Jihočeský kraj se v mezikrajském srovnání zařadil mezi regiony s nižší rozvodovostí.

Na okresní úrovni byla nejnižší rozvodovost zaznamenána v okrese Tábor (1,8 ‰), zatímco nejvyšší v okrese České Budějovice (2,1 ‰). V podrobnějším územním

členění byla v roce 2025 nejnižší rozvodovost na Blatensku (1,5 ‰) a nejvyšší v SO ORP Týn nad Vltavou (2,5 ‰).

Index rozvodovosti v roce 2025 byl v kraji vyšší než republikový průměr.

Index rozvodovosti, vyjadřující počet rozvodů na 100 sňatků uzavřených ve stejném roce, představuje významný ukazatel sociálních trendů a změn rodinného chování. Od roku 2013 jeho hodnota výrazně klesala, až na historické minimum v roce 2022, které činilo 34,7. Tento stav byl ovlivněn zejména vyšším počtem uzavřených sňatků po ukončení opatření souvisejících s pandemií covid-19 a současně nižším počtem rozvodů. V roce 2025 se index rozvodovosti zvýšil na 52,2 a převýšil republikový průměr, který činil 49,9.

Věková struktura obyvatel

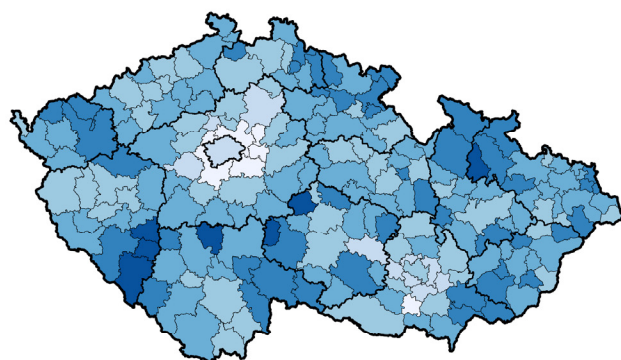
Průměrný věk obyvatel kraje se zvyšuje.

Stejně jako v celé republice i v Jihočeském kraji populace stárne. Na konci roku 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel kraje 43,9 roku. Průměrný věk mužů činil 42,5 roku, u žen to bylo 45,2 roku. Obyvatelé kraje jsou starší než populace celého Česka, jehož průměrný věk dosáhl 43,3 roku. U jihočeských žen byl v roce 2025 průměrný věk o 0,4 roku vyšší než republikový průměr, jihočeští muži byli starší o 0,7 roku. Od roku 2001 se průměrný věk obyvatel Jihočeského kraje zvýšil o 5,2 roku.

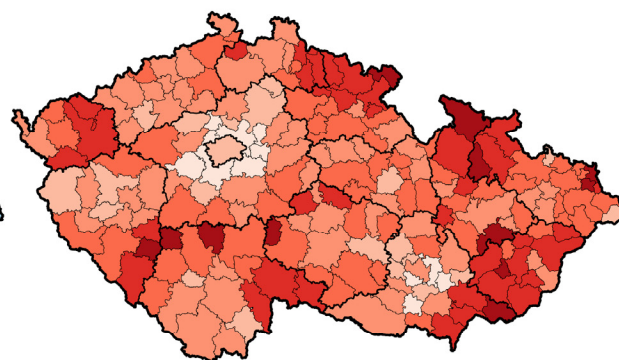
Ktg 1.11 Průměrný věk obyvatel SO ORP podle pohlaví v roce 2025

Muži

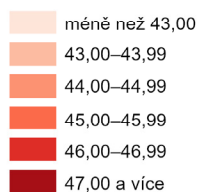
Ženy

Roky

Roky

Zdroj: ČSÚ

V roce 2022 se krátkodobě průměrný věk mírně snížil.

Snížení průměrného věku v roce 2022 bylo zaznamenáno téměř ve všech krajích včetně Jihočeského. Pravděpodobným důvodem byla migrace ze zahraničí související s válečným konfliktem na Ukrajině, kdy se do Česka přistěhovaly převážně mladší osoby, zejména ženy s dětmi. Od roku 2023 se průměrný věk v Jihočeském kraji i v ostatních regionech opět mírně zvyšoval. Nejmladší obyvatelstvo žilo v roce 2025 v hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji, kde průměrný věk dosáhl 42,0 roku. Nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán ve Zlínském kraji (44,4 roku).

Nejstarší obyvatelstvo žije na území SO ORP Milevsko.

Podrobnější územní pohled ukazuje, že nejnižší průměrný věk byl v roce 2025 zaznamenán v okrese České Budějovice (43,0 roku), zatímco nejvyšší v okrese Jindřichův Hradec (44,9 roku). Okres Český Krumlov patřil až do roku 2022 mezi

okresy s nejmladším obyvatelstvem. Od roku 2023 však zaujímá tuto pozici okres České Budějovice.

Mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností byla v roce 2025 nejnižší hodnota průměrného věku zjištěna ve správním obvodu Vodňany (42,5 roku). Do roku 2024 přitom bylo nejmladší obyvatelstvo na Kaplicku. Naopak nejstarší obyvatelstvo žilo v SO ORP Milevsko, kde průměrný věk dosáhl 46,7 roku.

Z genderového hlediska žili nejmladší muži na Kaplicku (41,1 roku), zatímco u žen byl nejnižší věk zaznamenán na Vodňansku (43,7 roku). Nejvyšší hodnoty průměrného věku u obou pohlaví byly dlouhodobě zaznamenávány v SO ORP Milevsko. V roce 2025 zde průměrný věk mužů činil 45,2 roku a žen 48,1 roku.

Věkový medián dává lepší představu o "středním" věku populace na daném území.

Rozložení věkové struktury obyvatelstva na daném území lze vyjádřit také pomocí tzv. věkového mediánu. Jedná se o statistickou hodnotu, která rozděluje populaci na dvě stejné části. Polovina obyvatel je mladší než mediánový věk, zatímco druhá polovina je starší. Medián tedy představuje prostřední hodnotu v souboru věků seřazených od nejnižšího po nejvyšší. Na rozdíl od aritmetického průměru, který může být ovlivněn extrémními hodnotami, například velmi mladými či velmi starými osobami, poskytuje medián přesnější představu o „středním“ věku populace na daném území.

Věkový medián v kraji byl vyšší než údaj za celé Česko.

V roce 2025 dosáhl věkový medián v Jihočeském kraji hodnoty 45,5 let, přičemž u mužů činil 44,0 let a u žen 46,9 let. Na republikové úrovni byly hodnoty věkového mediánu nižší: celkově 44,5 let, muži 43,0 let, ženy 46,1 let. Nejnižší věkový medián byl zaznamenán v hlavním městě Praze (42,0), nejvyšší ve Zlínském kraji (46,2).

Děti jsou v jihočeské populaci zastoupeny z 15 %.

Podíl dětí v populaci Jihočeského kraje se v průběhu let postupně snižoval. Nejnižších hodnot dosáhl v letech 2008 a 2009. Následně se vlivem příznivější porodnosti každoročně mírně zvyšoval až do roku 2022, kdy dosáhl svého maxima a děti tvořily 16,0 % obyvatel kraje. Od roku 2023 se jejich zastoupení opět každoročně nepatrně snižovalo. V roce 2025 představovala dětská složka populace 15,0 % obyvatel kraje.

Největší podíl dětské věkové skupiny byl v SO ORP Trhové Sviny.

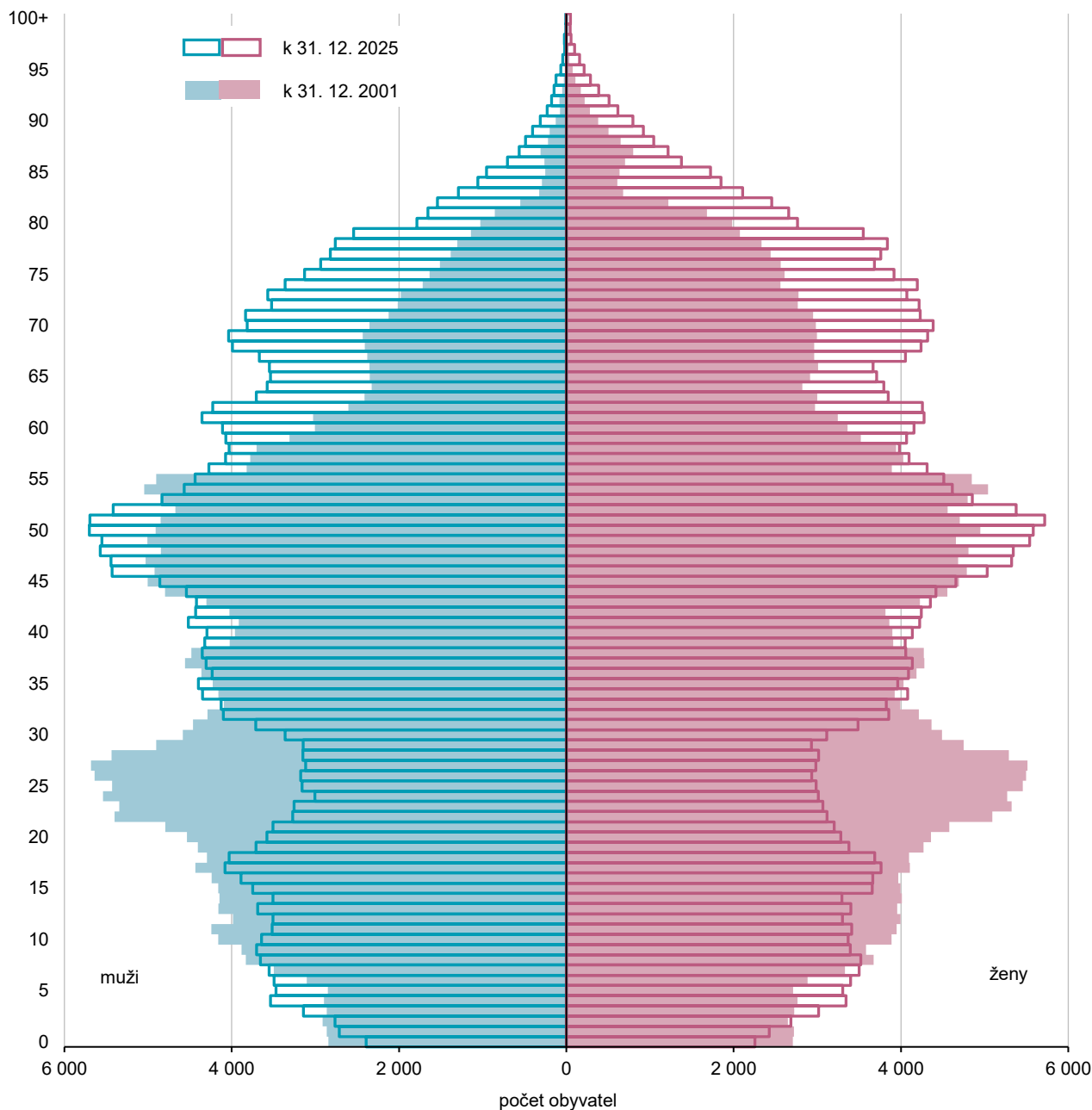
V roce 2025 byly děti nejvíce zastoupeny ve Středočeském kraji, kde tvořily 16,7 % obyvatelstva, zatímco nejnižší podíl byl zaznamenán v Karlovarském kraji (13,7 %). V rámci Jihočeského kraje vykázal nejnižší podíl dětí okres Jindřichův Hradec (14,2 %), naopak nejvyšší podíl byl zaznamenán v okrese České Budějovice (15,9 %). V podrobnějším územním pohledu byl nejvyšší podíl dětské populace zjištěn ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Trhové Sviny (16,5 %), zatímco nejnižší hodnoty bylo dosaženo na Blatensku (13,3 %).

Podíl osob starších 65 let se zvyšuje, zatímco zastoupení obyvatel v produktivním věku klesá.

Podíl obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) se v Jihočeském kraji dlouhodobě snižuje. V roce 2025 tvořily osoby této věkové skupiny 63,0 % obyvatel kraje. Nejvyšší zastoupení obyvatel v produktivním věku bylo mezi kraji zaznamenáno v hlavním městě Praze (66,8 %), naopak nejnižší podíl vykázal Kraj Vysočina a Zlínský kraj (shodně 62,8 %).

V rámci Jihočeského kraje byl nejnižší podíl osob ve věku 15 až 64 let zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (61,7 %), přičemž v podrobnějším územním členění připadl nejnižší podíl na správní obvod ORP Milevsko (60,1 %). Naopak nejvyšší zastoupení osob v produktivním věku vykázal okres Český Krumlov (64,7 %). Mezi správními obvody ORP byl nejvyšší podíl zaznamenán na Vodňansku (65,7 %).

Graf 1.10 Věkové složení obyvatel Jihočeského kraje v letech 2001 a 2025

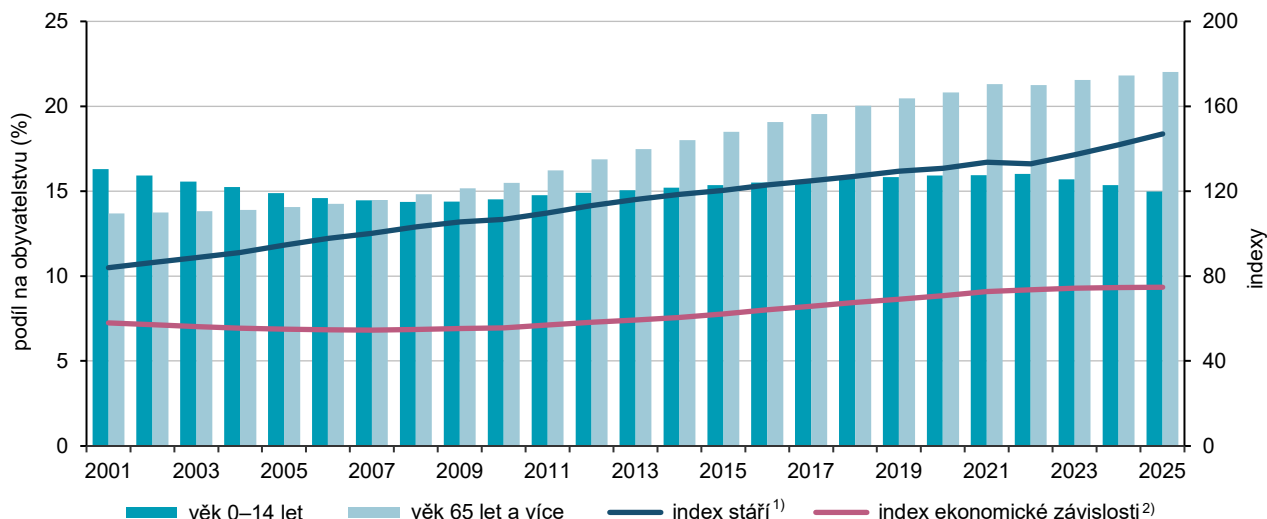
Zastoupení seniorské složky populace se dlouhodobě zvyšuje.

Počet i podíl obyvatel v seniorském věku (65 let a více) se dlouhodobě zvyšuje na celém území Česka. V roce 2025 tvořili senioři 22,0 % obyvatel Jihočeského kraje, což bylo více než republikový průměr (20,8 %). Podíl této věkové skupiny v kraji přitom v průběhu let soustavně rostl. Nejnižší zastoupení obyvatel ve věku 65 let a více bylo mezi kraji zaznamenáno v hlavním městě Praze (18,3 %), zatímco nejvyšší podíl vykázal Královéhradecký kraj (22,8 %).

Nejvyšší podíl seniorů je zastoupen ve správním obvodu ORP Milevsko.

V rámci Jihočeského kraje byli senioři nejvíce zastoupeni v okrese Jindřichův Hradec, kde tvořili 24,1 % obyvatelstva. Naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okresech České Budějovice a Český Krumlov (20,5 %). V podrobnějším územním pohledu připadl nejnižší podíl seniorské populace na SO ORP Vodňany (19,4 %), zatímco nejvyšší byl zjištěn ve správním obvodu ORP Milevsko (26,5 %). V roce 2025 žilo v Jihočeském kraji téměř 4,4 tisíce obyvatel ve věku 90 let a více.

Graf 1.11 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

¹⁾ počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

²⁾ počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

K hodnocení stárnutí populace se používá index stárání.

Jedním z ukazatelů používaných k hodnocení stárnutí populace je index stárání. Tento ukazatel vyjadřuje počet osob ve věku 65 let a více připadajících na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. Slouží k posouzení míry populačního stárnutí a nepřímo také k odhadu sociálních a ekonomických dopadů spojených s rostoucím zastoupením starších osob v populaci.

Index stárání v kraji se každoročně zvyšuje.

Před 25 lety připadalo v Jihočeském kraji na 100 dětí 84,0 seniorů. V roce 2007 se počty dětí a seniorů téměř vyrovnaly a proces stárnutí populace dále pokračoval. Ke konci roku 2025 dosáhl index stárání hodnoty 146,9, což znamená, že na 100 dětí připadalo téměř 147 osob ve věku 65 let a více. Hodnota indexu byla vyšší než republikový průměr, který činil 138,0.

Ve všech krajích již převažují senioři nad dětmi.

Obdobný vývoj byl zaznamenán také v ostatních krajích. Od roku 2014 již v žádném kraji nepřevažoval počet dětí nad počtem seniorů. Nejvyrovnanější poměr obou věkových skupin vykázal v roce 2025 Středočeský kraj, kde index stárání dosáhl hodnoty 113,0. Okresy Praha-východ a Praha-západ jako jediné v republice dlouhodobě vykazují vyšší počet dětí než seniorů. Naopak nejvyšší rozdíl v zastoupení dětí a seniorů byl v Karlovarském kraji (159,7). Jihočeský kraj v mezikrajském srovnání obsadil šestou nejvyšší příčku.

Nejvyšší hodnota indexu stárání byla zaznamenána v SO ORP Milevsko.

V rámci kraje byla nejvyšší hodnota indexu stárání v roce 2025 zjištěna v okrese Jindřichův Hradec (169,2), zatímco nejnižší byla vykázána v okrese České Budějovice (128,6). Okres Český Krumlov byl jediným okresem v kraji, kde děti převažovaly nad seniory až do roku 2015.

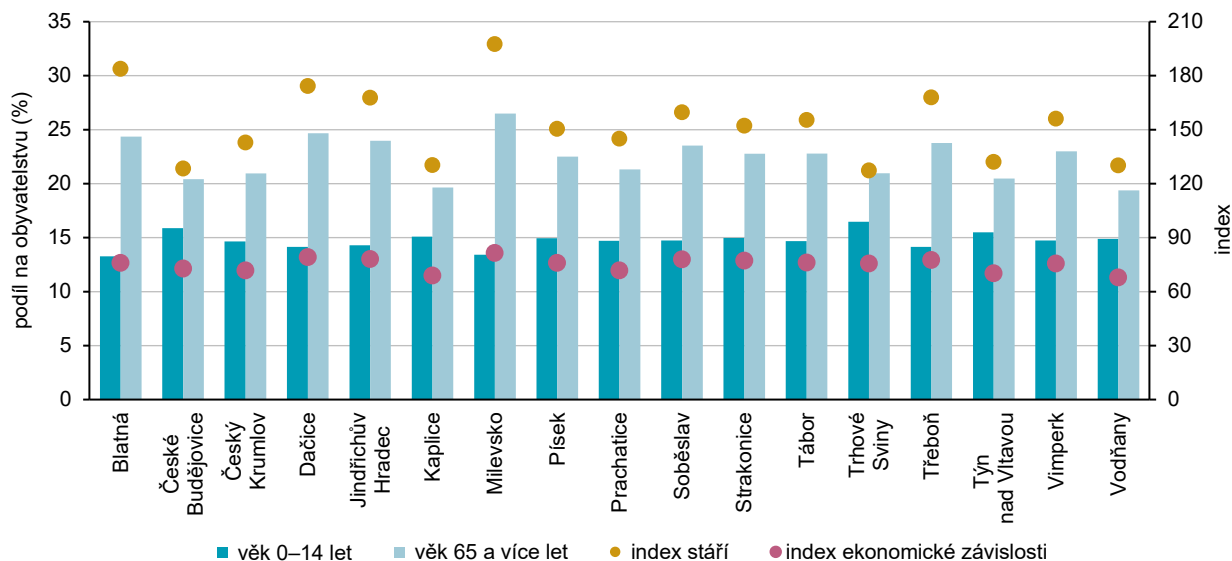
V podrobnějším územním pohledu byl nejvyšší index stárání zaznamenán v SO ORP Milevsko (197,6), kde na jedno dítě připadali téměř dva senioři. Naopak nejnižší hodnota byla zjištěna ve správním obvodu ORP Trhové Sviny (127,4).

Poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva se postupně zvyšuje.

Věkové rozložení populace na daném území lze vyjádřit také pomocí indexu ekonomické závislosti. Tento ukazatel vyjadřuje poměr ekonomicky neaktivní části obyvatelstva (dětí a seniorů) k obyvatelům v ekonomicky aktivním věku. Udává, kolik osob ve věku 0 až 19 let a 65 let a více připadá na 100 osob ve věku 20 až 64 let.

Čím je hodnota indexu nižší, tím příznivější je z hlediska věkové struktury poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva.

Graf 1.12 Věková struktura a věkové indexy obyvatel podle SO ORP (stav k 31. 12. 2025)

Hodnota indexu ekonomické závislosti se výrazně zvýšila.

V roce 2025 dosáhl tento ukazatel v kraji hodnoty 74,8, zatímco před 25 lety činil 58,9. Je však třeba zdůraznit, že index vychází pouze ze skutečného věkového složení obyvatelstva na daném území. Nezohledňuje skutečnost, že část osob mladších 20 let již může být ekonomicky aktivní, stejně jako někteří senioři starší 65 let mohou ještě pracovat. V mezikrajském srovnání byla v roce 2025 nejpriznivější hodnota indexu ekonomické závislosti zaznamenána ve Středočeském kraji (63,7), naopak nejvyšší hodnota byla zjištěna v Královéhradeckém kraji (76,8). Průměrná hodnota tohoto ukazatele v Česku činila 71,7.

Index ekonomické závislosti byl nejpriznivější na Vodňansku.

V rámci Jihočeského kraje byl nejpriznivější poměr mezi ekonomicky aktivní a neaktivní složkou obyvatelstva v okrese Český Krumlov (70,9), zatímco nejméně příznivá situace byla v okrese Jindřichův Hradec (78,2). Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) byla nejvyšší hodnota indexu zaznamenána v SO ORP Milevsko (81,5). Naopak nejnižší hodnotu indexu ekonomické závislosti uvedl správní obvod ORP Vodňany (67,8).

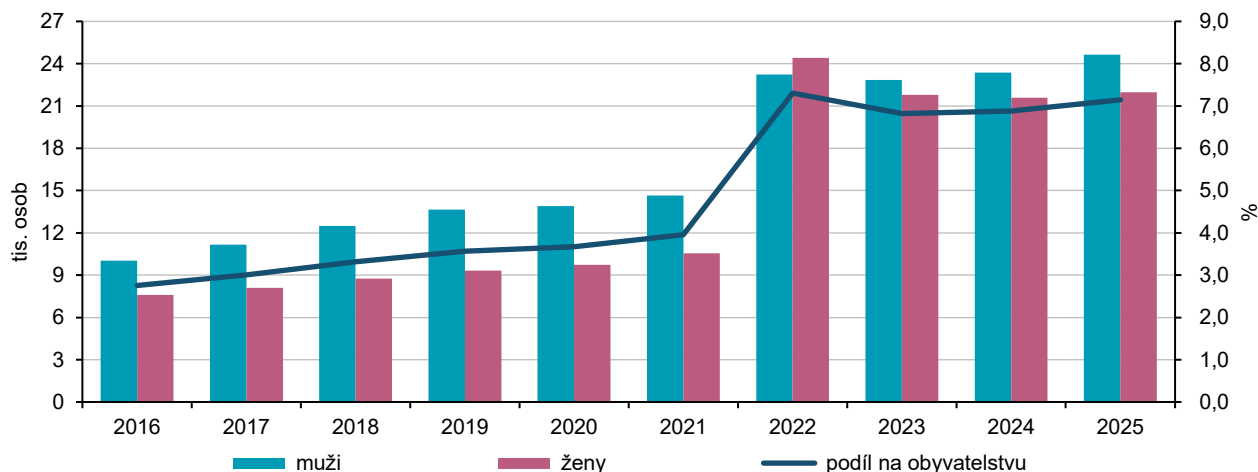
Cizinci

Za cizince je považována fyzická osoba, která není státním občanem České republiky. Statistiky cizinců žijících v Česku zahrnují zejména osoby s povoleným trvalým nebo přechodným pobytem, dlouhodobým pobytem nebo vízem a osoby, kterým byla udělena mezinárodní nebo dočasná ochrana.

V letech 2022 a 2023 se počet cizinců v kraji výrazně zvýšil.

Počet cizinců (bez osob s uděleným azylem) žijících v Jihočeském kraji v dlouhodobém pohledu rostl. Od roku 2001 se jejich počet nejprve výrazně zvyšoval až do roku 2008, následně do roku 2012 pozvolna klesal. Poté začal počet cizinců opět narůstat, přičemž k výraznému zvýšení došlo zejména v letech 2022 a 2023. Ke konci roku 2022 žilo na území kraje více než 47,7 tisíce cizinců, z toho 24,4 tisíce žen. Jednalo se o nejvyšší počet cizinců zaznamenaný v celém sledovaném období. V následujících dvou letech počet cizinců mírně klesal, v roce 2025 však opět vzrostl. K 31. prosinci 2025 žilo v kraji 46,6 tis. cizinců, z toho 22,0 tis. žen.

Graf 1.13 Cizinci v Jihočeském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Podíl cizinců v kraji patří k nižším v republice.

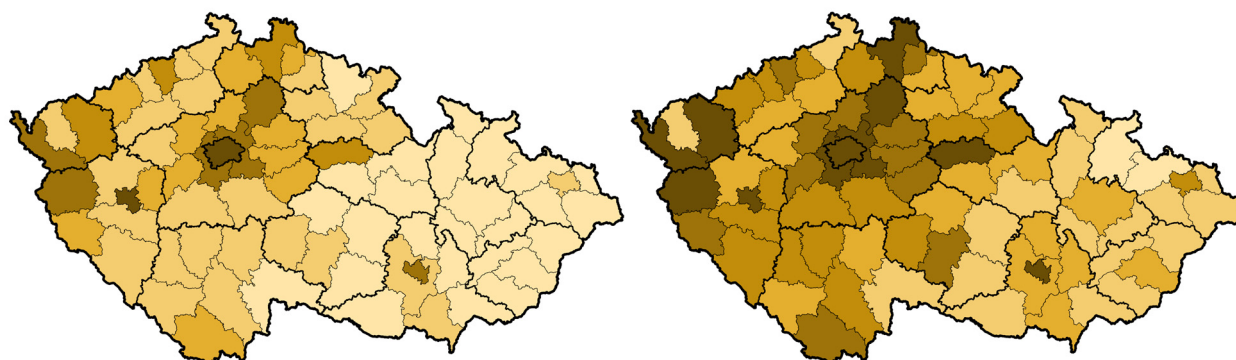
Cizinci se v roce 2025 na celkovém počtu obyvatel Jihočeského kraje podíleli ze 7,1 %. Tato hodnota řadila kraj na deváté místo mezi kraji Česka, tedy spíše mezi regiony s nižším zastoupením cizinců. Nejvyšší podíl cizinců na obyvatelstvu byl tradičně zaznamenán v hlavním městě Praze, kde v roce 2025 tvořili cizinci více než jednu čtvrtinu obyvatel (26,0 %). Naopak nejnižší zastoupení cizinců vykázal Moravskoslezský kraj, ve kterém jejich podíl činil pouze 4,6 %.

Téměř třetina (32,2 %) cizinců žila v okrese České Budějovice, nejméně jich bylo hlášeno v okrese Prachatice (7,3 %).

Ktg 1.12 Cizinci podle okresů v letech 2021 a 2025

2021

2025

Podíl (%)

méně než 3,00 3,00–4,99 5,00–6,99 7,00–8,99 9,00–10,99 11,00 a více

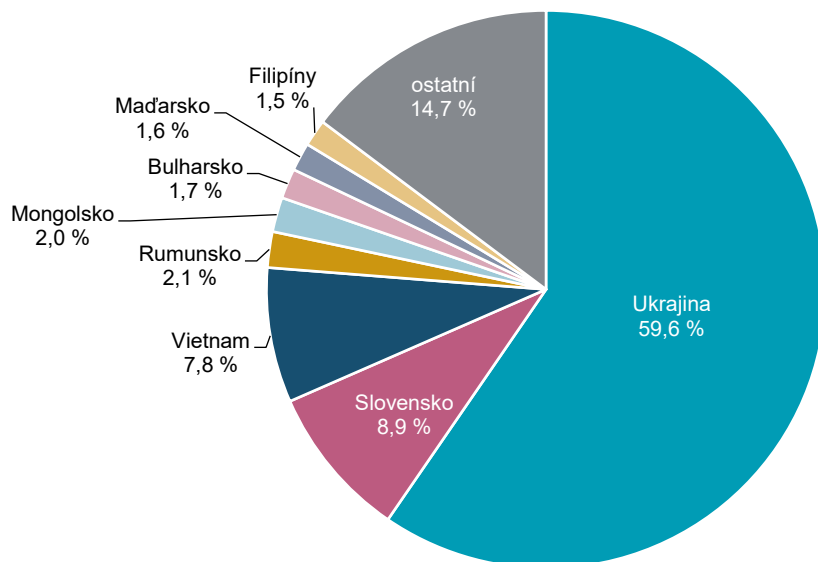
Zdroj: ČSÚ

Téměř 60 % cizinců bylo z Ukrajiny.

Z celkového počtu cizinců podle státního občanství byli v roce 2025 nejpočetněji zastoupeni občané Ukrajiny (27 777 osob). Na všech cizincích žijících v Jihočeském kraji se podíleli téměř 60 %. Nejvyšší počet občanů Ukrajiny byl v kraji zaznamenán v roce 2022 v souvislosti s válečným konfliktem, a to 30 434 osob. V následujícím roce jejich počet mírně poklesl, pravděpodobně v důsledku návratu části z nich do vlasti.

Občané Slovenska tvořili 8,9 % všech cizinců (4 135 osob), přičemž jejich počet se meziročně nepatrně zvýšil. Počet občanů Vietnamu zůstával v posledních třech letech přibližně na stejné úrovni a v roce 2025 představovali 7,8 % všech cizinců. Mezi cizinci bylo v roce 2025 dále zastoupeno 2,1 % osob se státním občanstvím Rumunska a 2,0 % osob se státním občanstvím Mongolska.

Graf 1.14 Cizinci podle státního občanství v Jihočeském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Jihočeský kraj v podrobnějším pohledu

Jihočeský kraj má dlouhodobě nejmenší hustotou zalidnění v Česku (64,9 obyvatel na km²), téměř dvě třetiny obyvatel žijí ve městech (v roce 2025 jich bylo 63,2 %). V krajském městě mělo v roce 2025 svoje bydliště 97 128 obyvatel, což bylo 14,9 % všech obyvatel kraje.

V Jihočeském kraji je velký počet obcí s malým počtem obyvatel.

Obcí s nejmenším počtem obyvatel byly Minice (PI), kde ke konci roku 2025 žilo 27 obyvatel, na pomyslném druhém místě byla Zadní Střítež (TA) s 36 obyvateli a na třetím obec Chobot (ST) s 39 obyvateli. Z celkového počtu 624 obcí kraje mělo 85 obcí méně než 100 obyvatel. Patří sem i Vojenský újezd Boletice, který je od 1. 1. 2016 bez obyvatel.

V roce 2025 se počty obyvatel v mnoha obcích a městech Jihočeského kraje zvýšily, nejvíce v městysi Lhenice (+109) a ve městech Vodňany (+81) a České Velenice (+80). Na druhé straně nejvíce obyvatel v tomto roce ubylo v okresních městech Jindřichův Hradec (−171), Český Krumlov (−139) a Písek (−119).

Hodnoty relativních údajů mohou být výrazně zkresleny i nepatrnou změnou v počtu obyvatel.

V relativním vyjádření byly v roce 2025 největší přírůstky zaznamenány v obci Horní Němčice (JH), na druhém místě se umístil Vlkov (CB) a na třetím místě byla obec Budkov (PT). Naopak nejvyšší celkové relativní úbytky obyvatel byly zaznamenány v obci Strýčice (CB), dále v Probulově a Stehlovicích (PI). Hodnoty relativních údajů mohou být výrazně zkresleny malým počtem obyvatel v těchto obcích, a i nepatrná změna v počtu obyvatel tyto hodnoty značně ovlivní.

Nejnižší průměrný věk byl v roce 2025 v obci Radějovice.

Nejmladší obyvatelé žili v roce 2025 v obci Radějovice (ST), kde průměrný věk činil 34,7 let. Naopak nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán v obci Minice na Písecku (60,4 let). Nejvýraznější rozdíl mezi průměrným věkem mužů a žen byl v roce 2025 zjištěn v obci

Minice na Písecku, kde průměrný věk mužů byl o 14,1 roku nižší než u žen. Naopak v obci Ponědrážka na Jindřichohradecku činil rozdíl 11,2 roku ve prospěch žen.

Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány jen v několika obcích.

Zastoupení obou pohlaví v obcích a městech kraje bylo v roce 2025 také velmi různé. V obci Mačkov na Strakonicku nejvíce převažovaly ženy (mužů bylo o 34,8 % méně), naopak v obci Kuřimany na Strakonicku byla zaznamenána největší převaha mužů (o 76,5 %). Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány jen v 17 obcích kraje.

Největší podíl dětské věkové skupiny (0 až 14 let) z celkového počtu obyvatel obce, byl zaznamenán v obci Kuřimany na Strakonicku (31,9 %), naopak nejmenší v obci Chobot také na Strakonicku, kde v roce 2025 nebydlelo žádné dítě. Podíl obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let) byl největší v obci Měky nec (82,4 %; ST), naopak nejmenší v obci Zadní Střítež (44,4 %; TA). Podíl osob v seniorském věku (65 let a více) byl největší v obci Zadní Střítež (50,0 %; TA) a nejmenší v obci Hajany (7,7 %; ST).

V roce 2025 v krajském městě obyvatel ubylo.

V roce 2025 žilo v Českých Budějovicích 97 128 obyvatel. Za posledních 25 let bylo v krajském městě nejméně obyvatel v roce 2013 (93 253) a nejvíce v roce 2023 (97 377). V roce 2025 se počet obyvatel města meziročně snížil o 103 osob. V tomto roce se v krajském městě živě narodilo 720 dětí, což představovalo nejnižší počet v dlouhodobé historii. Zemřelo 1 052 obyvatel města, proto byl v tomto roce zaznamenán přirozený úbytek obyvatel (-332). Do Českých Budějovic se během roku přistěhovalo 3 602 osob, zatímco 3 373 osob se odstěhovalo. Kladné migrační saldo ve výši 229 osob však nedokázalo vyrovnat ztrátu způsobenou přirozeným úbytkem.

Ktg 1.13 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel podle obcí Jihočeského kraje v letech 2021 až 2025

